

Brüssel,
TAXUD/IK/ML/MK
taxud.a.1(2017)

Võimalike või olemasolevate tollivõlgade tagatised – liidu tolliseadustiku III jaotis
(Rev.1-EN)
Suunised liikmesriikidele ja kaubandusele

"Tuleb toonitada, et käesoleva dokumendi näol, mis on selgitava iseloomuga, ei ole tegemist õiguslikult siduva aktiga. Tollialaste õigusaktide sätted on selle dokumendi suhtes ülimuslikud, mistõttu tuleks neid alati silmas pidada. ELi õigusaktide autentsete tekstid avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Kõnealust dokumenti võivad täiendada ka riiklikud suunised või selgitavad märkused."

Programmi "Toll 2020" projektirühm loodi, et koostada suunised LTS ja sellega seotud DA ja RA rakendamiseks. Käesolev dokument kajastab liikmesriikide ja kaubandusega peetud arutelude tulemusi.

Vastutuse välistamine: käesolevat dokumenti ei ole vastu võtnud ega heaks kiitnud Euroopa Komisjon. Väljendatud seisukohad on komisjoni talituste esialgsed arvamused ja neid ei saa käsitada komisjoni ametliku seisukohana. Edastatud teave on mõeldud üksnes liikmesriigile või üksusele, kellele see on adresseeritud, ja võib sisaldada konfidentsiaalset ja/või piiratud juurdepääsuga teavet.

Commission européenne/Europese
BELGIQUE/BELGIË - Tel. +32 22991111

Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel,

Sisukord

Sisukord.....	2
I. LÜHENDID, VÄLJENDID JA DEFINITSIOONID	4
I.1. Lühendid.....	4
I.2. Väljendid ja definitsioonid	5
II. TAGATISI REGULEERIVAD ÜLDISED ÕIGUSSÄTTED (LTS artikkel 89 ning LTS DA ja LTS RA asjaomased artiklid).....	6
II.1. Juhud, kus tagatist esitama ei pea (juriidiline tagatisest vabastamine).....	6
II.2. Näited juhtudest, kus tagatise esitamine on valikuline	6
II.3. Tagatise esitamise nõudele kohaldatavad üldsätted.....	7
III. TAGATISTE VORMID.....	8
III.1. Sularahasissemakse – (LTS artikli 92 lõike 1 punkt a).....	8
III.2. Käendaja võetud kohustus (LTS artikli 6 lõike 3 punkt a, artikli 22 lõige 4, artikli 92 lõike 1 punkt b ja artikkel 94, DA artikli 82 lõiked 2 ja 3 ning RA artikli 151 lõiked 1 kuni 4, DA ja RA lisad 32-01, 32-02 ja 32-03)	9
III.2.1. Käendaja (LTS artikkel 94)	10
III.2.2. Käenduse vormid (LTS RA lisad 32-01, 32-02 ja 32-03).....	11
III.3. Muud tagatise vormid, mis annavad samaväärse kindluse (LTS artikli 92 lõike 1 punkt c).....	12
IV. Erisätted juhtumiteks, kus tagatist nõuab liidu tolliseadustik	12
IV.1. Ajutine ladustamine (LTS artiklid 144 kuni 149).....	12
IV.2. Vabasse ringlusse lubamine (LTS artikli 195 lõike 1 esimene lõik).....	12
IV.3. Muud eriprotseduurid peale transiidi (LTS artikli 211 lõike 3 punkt c)	13
IV.4. Tasumise edasilükkamine ja muud tasumise soodustused (LTS artiklid 110 ja 112).....	13
IV.5. Tagatis juhul, kui otsuse täitmine on kaebuse tõttu peatatud (LTS artikkel 45).....	14
V. ÜKSIK- JA ÜLDTAGATIS	14
V.1. Üksiktagatis.....	15
V.2. Üldtagatis	15
V.2.1. Üldtagatise vormid	16
V.2.1.2. Sularahasissemaksena või muus vormis üldtagatis (DA artikli 83 lõike 1 punkt d	16
V.2.2. Üldtagatise esitamise luba	16
V.2.3. Tollivõla limiidi kindlaksmääramine	19
V.2.4. Tollivõla limiidi kontrollimine.....	24
V.2.5. Tollivõla limiidi läbivaatamine.....	27
V.2.6. Üldtagatise vähendamise tasemed	27
VI. ÜLEMINEKUSÄTTED.....	29
VI.1. Määruse nr 2913/1992 (DA artikli 251) tingimuste alusel antud lubade kordushindamine	30
VI.2. Praegu kasutatavate käendaja kohustuste asendamine/ajakohastamine	30
VI.3. Teabe säilitamine	31
VI.4. Teabevahetus	31
VI.4.1. Teabevahendid – välja arvatud elektroonilised andmetöõtlustehnikad	31
VI.4.2. Vahetatavad andmed.....	32
VI.5. Konsulteerimisprotseduur.....	33
VI.5.1. Tollivõla limiidi jaotamise heakskiitmine	34

VI.5.2. Kavandatud tollivõla limiidi jaotamise tagasilükkamine.....	34
VI.6. Tollivõla limiidi kontrollimine üleminekuperioodil.....	35
VII. LISAD	35
Lisa 1. Konkreetsed andmenõuded seoses üldtagatise esitamise, sealhulgas võimaliku vähendamise või vabastamise taotluse ja loaga (DA A lisa - VI jaotis)	35
Lisa 2. Näide üldtagatise summa arvutamisest koos võimaliku tagatise summa.....	37
Lisa 3. Näited olukordadest, kus tagatiste asendamist võidakse nõuda ühise/liidu transiidiprotseduuri raames	38

I. LÜHENDID, VÄLJENDID JA DEFINITSIOONID

I.1. Lühendid

AEOC - tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja

TA - toll, tolliasutus

ÜTS - ühenduse tolliseadustik (nõukogu määrus (EMÜ) nr 2913/92)

TSRS - ühenduse tolliseadustiku rakendussätted (komisjoni määrus (EMÜ) nr 2454/93)

CD - tollideklaratsioon

EIDR - deklarandi arvestuskanne

GRN - tagatise viitenumber

GUM - tagatiste haldamissüsteem: IT-rakendus tagatiste haldamiseks

IP - seestöötlemine

MRN - põhiviitenumber

LR - liikmesriik(-riigid)

NCTS - uus arvutipõhine transiidisüsteem: transiidi IT-rakendus

SPE - eriprotseduurid

TS - ajutine ladustamine

LTS - liidu tolliseadustik (määrus (EL) nr 952/2013)

DA - delegeeritud õigusakt (komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 2015/2446)

RA - rakendusakt (komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 2015/2447)

ÜDA - delegeeritud üleminekuakt (komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 2016/341)

1.2. Väljendid ja definitsioonid

Üldtagatis	Tagatis kahe või enama toiminguga, tollideklaratsiooni või tolliprotseduuriga seotud olemasolevale ja/või võimalikule tollivõlale ja vajadusel muudele maksudele vastava impordi- või eksporditollimaksu-summa katmiseks.
Tagatistolliasutus	Tolliasutus, kus tagatis esitatakse (RA artikli 151 lõige 1).
Tollideklaratsioon	Dokument, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi suunata kaup teatavale tolliprotseduurile ning esitab vajaduse korral avalduse erikorra kohaldamiseks (LTS artikli 5 lõige 12).
Üksiktagatis	Tagatis ühe toiminguga seotud olemasoleva või võimaliku tollivõla ja vajaduse korral muude maksude katmiseks (RA artikkel 148).
Tagatis	Rahalisi vahendeid kasutades esitatud kohutus, et tagada impordi- või eksporditollimaksu ja vajadusel muude maksude tasumine.
Tagatisest vabastamine üldtagatise kontekstis	Tegeliku tagatissumma vähendamine täismahus (tagatis on küll õigussätete kohaselt nõutav, kuid selle tegelik summa on null).
Juriidiline tagatisest vabastamine	Vastavalt asjakohastele õigusaktidele (liidu tolliseadustik) ei nõua toll tagatist piiratud arvul juhtudel, mis on vastavates õigusaktides selgesõnaliselt ette nähtud.
Tolli viitenumber	Registreerimisnumber, mille pädev tolliasutus annab tolliseadustiku artikli 5 punktides 9–14 osutatud deklaratsioonidele või teatistele, TIR-veoetappidele või liidu kauba tollistaatust tõendavatele dokumentidele.
Tollivõla limiit	Tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksude ja muude tekkinud maksude täpse summaga võrdne summa. Tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksude ja muude sissenõudmisele kuuluvate maksude summaga võrdne summa, mis arvutatakse samasse liiki kuuluva kauba suhtes kohaldavate kõrgeimate impordi- või eksporditollimaksumäärade ja muude sama liiki kauba impordi või ekspordiga seoses tasumisele kuuluvate maksude kõrgeimate määrade alusel tagatistolliasutuse liikmesriigis.

Ajutise ladustamise
deklaratsioon

Dokument, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja
korras soovi suunata kaup ajutisele ladustamisele.

II. TAGATISI REGULEERIVAD ÜLDISED ÕIGUSSÄTTED (LTS artikkel 89 ning LTS DA ja LTS RA asjaomased artiklid)

II.1. Juhud, kus tagatist esitama ei pea (juriidiline tagatisest vabastamine)

Toll ei nõua tagatise liidu tolliseadustiku artikli 89 lõigetes 7 ja 8 nimetatud juhtudel.

Need hõlmavad järgmist:

- tegevuste suhtes, millega riigid, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning teised avalikõiguslikud organisatsioonid on hõivatud kui riigiasutused;
- kauba vedu Reini jõel, selle veeteedel, Doonau jõel ja selle veeteedel;
- kauba vedu kinnistranspordiseadme abil;
- erijuhtudel, kui kaup suunatakse ajutise impordi protseduurile;
- kui kaup suunatakse liidu transiidiprotseduurile, kasutades elektroonilist veodokumenti tollideklaratsioonina (LTS artikli 233 lõike 4 punktis e osutatud lihtsustamist), ning seda veetakse meritsi või õhuteed pidi liidu sadamate või liidu lennujaamade vahel.

DA artikli 153 alusel ei sõltu kauba vabastamine tagatise esitamisest, kui enne sellise kauba vabastamist, mille kohta on esitatud tariifikvoodi eraldamise taotlus, ei peeta kõnealust tariifikvooti kriitiliseks.

II.2. Näited juhtudest, kus tagatise esitamine on valikuline

Toll võib loobuda tagatise esitamise nõudest liidu tolliseadustiku artikli 89 lõikes 9 ette nähtud juhul. Tollimaksu statistiline lävi on 1000 eurot tollideklaratsiooni kohta.

Näide:

Ühe tollideklaratsiooni kohta kehtib järgmine:

- tollivõlg 900 eurot;
- muud maksud 1500 eurot.

Liikmesriigid võivad loobuda tagatise esitamise nõudest (see on valikuline), kui tollimaks ei ületa 1000 eurot, või küsida tagatist 2400 eurose summa katmiseks.

Tolliseadustiku artikli 91 kohaselt nõuab toll tagatise esitamist igal juhul, kui leiab, et tollivõlale vastavate impordi- või ekspordimaksude või muude maksude summa tasumine ettenähtud ajal ei ole kindel.

Näide:

Valikulise tagatise sätet, LTS artiklit 91, kohaldatakse ka juhule, mida reguleeritakse nõukogu määruse nr 1186/2009 artikli 10 lõikega 3 (tollimaksuvabastus):

"Tollimaksuvabastuse tingimuseks on asjaomase isiku kohustus tegelikult asuda alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile pädeva asutuse poolt asjaoludest lähtudes ettenähtud tähtaja jooksul. Pädev asutus võib nõuda, et selle kohustuse võtmisega koos esitataks tagatis, mille liigi ja suuruse määrab nimetatud asutus."

II.3. Tagatise esitamise nõudele kohaldatavad üldsätted

Tagatis katab tekkida võiva (võimaliku) või tekkinud (olemasoleva) tollivõla ja vajadusel muude maksude summa.

Tagatis, mida võidakse kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis, peab katma tollimaksude ja muude maksude (seotud kauba impordi või ekspordiga) summa. Tagatis, mis kehtib vaid ühes liikmesriigis, katab vähemalt tollimaksude summa.

Toll nõuab iga konkreetse kauba või deklaratsiooni kohta ainult ühe tagatise esitamist (vt LTS artikli 89 lõige 4).

Teatava deklaratsiooni kohta esitatud tagatis kehtib kõikidele deklaratsioonis nimetatud või selle alusel vabastatud kaupade tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa kohta, sõltumata sellest, kas tollideklaratsioon on õige või mitte. Selle sätte aluseks olev põhimõte näeb ette, et kui isik esitab ülddeklaratsiooni või tollideklaratsiooni, peab ta täitma kõiki nende toimingutega seotud kohustusi, vastutades seega esitatud teabe täpsuse ja täielikkuse ning kohustuste eest, mis on seotud asjaomase kauba suunamisega vastavale protseduurile, ning ka tõsiasja eest, et kogu kõnealune kaup deklareeritaks õigesti. Kui ta neid kohustusi ei täida, saab temast võlgnik ja tasumine võib toimuda tagatise arvelt. Teisisõnu laiendatakse tagatise ulatust, et katta ka deklareerimata või valesti deklareeritud kaup, mis sisaldub kaubasaadetises või deklaratsioonis, mille kohta on tagatis esitatud.

Kui toll leiab, et tollideklaratsiooni õigsuse kontrollimisest tulenev impordi- või eksporditollimaksu või muude tasutavate maksude summa võib olla suurem kui tollideklaratsiooni andmetest tulenev summa, võib kauba vabastamine sõltuda tagatise esitamisest, mis on piisav deklaratsiooni andmete põhjal kindlaksmääratud summa ja hiljem tasumisele kuuluda võiva lõppsumma vahe tasumiseks (RA artikkel 244).

Kui toll teeb kindlaks, et esitatud tagatis ei taga või ei taga enam kindlalt või piisavalt tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa tasumist ettenähtud aja jooksul, nõuab ta artikli 89 lõikes 3 osutatud isikutelt, et need esitaksid omal valikul täiendava tagatise või asendaksid algse tagatise uuega, nagu tolliseadustiku artikliga 97 sätestatud.

Kui toll nõuab vastavalt LTS artikli 89 lõikele 3 tagatise esitamist, nõutakse seda võlgnikult või isikult, kellest võib saada võlgnik. Samuti võib toll lubada, et tagatise esitab muu isik kui see, kellelt seda nõutakse. Selles kontekstis ei saa tollivõlaga seotud tollialaste õigussätete raamistikus lugeda võlgnikuks või võimalikuks võlgnikuks teist isikut, kellelt toll võib nõuda tagatise esitamist tolliseadustiku artikli 89 lõike 3 tähenduses, pelgalt selle põhjal, et tal lubatakse nimetatud tagatist esitada, selle asemel peetakse teda isikuks, kes võtab ainult rahalise kohustuse tasuda tollivõlga ja muid makse võlgniku nimel.

Tollialaste õigusaktide raames kohaldatav euro väärtus määratakse omavääringu suhtes tagatiste korral kindlaks vähemalt kord aastas, nagu sätestatud tolliseadustiku artikli 53 lõikes 2. Nimetatud konverteerimisel kohaldatava valuutakursi kinnitab Euroopa Keskpang kord aastas oktoobri esimesel tööpäeval ja see avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. See kurss hakkab kehtima järgmise aasta 1. jaanuarist.

III. TAGATISTE VORMID

Isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist, võib valida tolliseadustiku artikli 92 lõikes 1 sätestatud tagatise vormide vahel:

- i) sularahasissemakse eurodes või omavääringus;
- ii) käendaja võetud kohustus;
- iii) muud vormid.

Toll võib siiski keelduda aktsepteerimast valitud tagatise vormi, kui see on vastuolus kõnealuse tolliprotseduuri nõuetekohase käiguga (LTS artikkel 93) või kui see ei taga kindlalt impordi- või eksporditollimaksu summa tasumist ettenähtud aja jooksul (LTS artikli 94 lõige 3).

Kui toll aktsepteerib tagatise esitamise nõudega isiku valitud tagatise vormi, võib toll nõuda selle vormi juurde jäämist teatud ajavahemiku jooksul.

III.1. Sularahasissemakse – (LTS artikli 92 lõike 1 punkt a)

Tagatis, mis on sularahasissemakse või mis tahes muu sissemaksega võrdse maksevahendi vormis, mida toll tunnustab, tehakse kas eurodes või selle liikmesriigi vääringus, kus tagatist nõutakse, vastavalt kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele. Selles vormis tagatis võidakse esitada, et katta olemasolevat ja/või võimalikku tollivõlga ja muid makse.

Kui tagatist nõutakse eriprotseduuride või ajutise ladustamise jaoks ja see esitatakse sularahasissemakse vormis üksiktagatisena, esitatakse see selle liikmesriigi tollile, kus kaup

tolliprotseduurile suunatakse või kus see on ajutiselt ladustatud, ning sellele maksab tagasi sama toll, kus eriprotseduur, välja arvatud lõppkasutusprotseduur, on lõpetatud või kus lõppkasutusprotseduurile suunatud või ajutiselt ladustatud kauba tollijärelevalve on nõuetekohaselt lõpetatud – RA artikkel 150.

Sellelt tagatise vormilt ei pea toll intressi maksma.

III.2. Käendaja võetud kohustus (LTS artikli 6 lõike 3 punkt a, artikli 22 lõige 4, artikli 92 lõike 1 punkt b ja artikkel 94, DA artikli 82 lõiked 2 ja 3 ning RA artikli 151 lõiked 1 kuni 4, DA ja RA lisad 32-01, 32-02 ja 32-03)

Tagatistolliasutus kiidab heaks käendaja võetud kohustuse ja teatab heakskiidust tagatist esitavale isikule, nagu sätestatud tolliseadustiku artikli 89 lõikes 3.

Tagatistolliasutus teavitab tolliasutust teistes liikmesriikides, milles tagatis kehtib, mis tahes otsusest käendus kehtetuks tunnistada või tühistada ning asjaomase otsuse jõustumise kuupäevast.

Toll võib käendaja kohustuse heakskiitmise igal ajal kehtetuks tunnistada, teatades sellest käendajale ja isikule, kellelt tagatise esitamist nõutakse. Käendaja kohustuse heakskiitmise kehtetuks tunnistamine jõustub 16. päeval pärast kuupäeva, mil käendaja saab või oleks pidanud saama kätte kehtetuks tunnistamise otsuse.

Käendaja võib enda võetud kohustuse igal ajal kehtetuks tunnistada. Käendaja teatab kohustuse tühistamisest tagatistolliasutusele. Käendaja kohustuse tühistamine ei mõjuta kaupa, mis on tühistamise jõustumise hetkel juba tolliprotseduurile suunatud ja mis on endiselt tolliprotseduuril või tühistatud kohustuse tõttu ajutiselt ladustamisel.

Käendaja kohustus tühistatakse 16. päeval pärast kuupäeva, kui käendaja teatab kohustuse tühistamisest tagatistolliasutusele.

Käendaja rahaline kohustus jääb kehtima tollivõlgade ja muudele tollitoimingute käigus tekkinud maksude suhtes, mida võetud kohustus katab ja mida alustati enne kehtetuks tunnistamise või tühistamise jõustumist.

Näide:

Ettevõtja A on esitanud üldtagatise seestöötlemiseks. Ta sai loa üldtagatise esitamiseks 1. jaanuaril 2017. Selle loaga on seotud panga B võetud kohustus.

Eeldagem, et isik A suunab nimetatud tagatist kasutades kauba seestöötlemisele deklaratsiooniga XYZ 1. aprillil 2017.

Eeldagem, et pank B tühistab enda võetud kohustuse ning et tühistamine jõustub 1. jaanuaril 2018 (viimane kehtivuse kuupäev on 31. detsember 2017).

Isik A peaks esitama panga C võetud kohustuse seoses juba antud üldtagatise esitamise loaga. Toll peaks nimetatud kohustuse ja käendaja kiitma heaks enne teise kohustuse tühistamise jõustumist.

Eeldagem, et 1. mail 2018 on tekkinud tollivõlg seoses 1. aprillil 2017 seestöötlemisele suunatud kaubaga. Võlgnikul ei ole võimalik võlga tasuda ja tollil tuleb makse saamiseks pöörduda käendaja poole. Toll peab pöörduma panga B poole, sest see pank oli käendaja hetkel, mil nimetatud kaup suunati eriprotseduurile (nimetatud kaup suunati protseduurile, mida hõlmab üldtagatis, millega panga B kohustus oli seotud, ja nimetatud toimingut ei oldud lõpetatud enne kohustuse tühistamise jõustumist).

Sellest lähtudes on RA lisa 32-03 punktiga 3 sätestatud:

Käesolev kohustus hakkab kehtima päeval, mil tagatistolliasutus selle aktsepteerib. Allakirjutanu vastutab kõigi võlgade tasumise eest, mis tulenevad käesoleva kohustusega hõlmatud tollitoimingutest, mida alustati enne tagatise tühistamist või kehtetuks tunnistamist, isegi juhul, kui maksenõue on esitatud pärast kõnealust kuupäeva."

Teisisõnu hõlmab panga B antud kohustus tollivõlga, mis tuleneb kaubast, mis oli nimetatud protseduuril enne käendaja tühistamise jõustumist, isegi kui isik A ei oleks saanud uut luba üldtagatiseks 1. jaanuaril 2018 või esitanud teist kohustust (antud juhul ei oleks isik A loomulikult saanud deklareerida "uut" kaupa suunamiseks eriprotseduurile, kuid asjaolu, et isikul A ei ole enam kehtivat üldtagatist, ei mõjuta kuidagi kaupa, mis oli nimetatud protseduurile varasemalt suunatud).

III.2.1. Käendaja (LTS artikkel 94)

a) Käendaja on kolmas isik, kes on asutatud liidu tolliterritooriumil. Vastavalt tolliseadustiku artikli 5 lõike 31 punktile b peab "liidu tolliterritooriumil asutatud isiku" registrijärgne asukoht, peakorter või püsiv tegevuskoht asuma liidu tolliterritooriumil.

b) Käendaja võtab endale kirjalikult kohustuse tasuda tollivõlale vastava tagatud impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa.

c) Käendaja näitab kättetoimetamise aadressi või nimetab oma esindaja igas liikmesriigis, milles tagatis kehtib (DA artikli 82 lõige 1). See teave edastatakse kohustuse raames vastavalt asjaomaste lubade tingimustele (tolliprotseduuride load ja vajadusel üldtagatise kasutamise luba).

Käendaja kiidab heaks tagatist nõudev tolliasutus. Käendaja kiidetakse heaks kooskõlas asjaomase liikmesriigi siseriiklike õigusnormidega. Kui nõutav tagatis peaks kehtima enam kui ühes liikmesriigis, võidakse nõuda käendaja heakskiitmist kõigi asjaomaste tagatist nõudvate tolliasutuste poolt.

Kuid kõnealuse eeskirja erandiks on olukord, kus käendaja on vastavalt kehtivatele liidu sätetele liidus akrediteeritud krediidasutus, finantsasutus või kindlustusselts. Nende puhul ei nõuta tolliasutuse heakskiitu, kuid nimetatud käendajad peavad täitma eespool punktides a) kuni c) kirjeldatud üldtingimusi, mida kohaldatakse kõigis liikmesriikides, kus tagatis kehtib.

Et tolliasutus saaks kindlaks teha, kas krediidasutus, finantsasutus või kindlustusselts on liidus vastavalt kehtivatele liidu sätetele akrediteeritud, soovitakse neil ühendust võtta oma riikliku pädeva asutusega, kes vastutab asjaomase akrediteerimise eest nende liikmesriigis (tavaliselt riigi keskpank või samaväärne asutus).

Näide:

Tolliseadustiku artikli 89 lõikes 3 osutatud isik esitab Poola tollile käendusdokumendi, kasutamiseks tagatisena Poolas. Tagatise käendajaks on Hispaanias asutatud pank. DA artikli 82 lõiget 1 silmas pidades nimetab Hispaania pank oma esindaja või kättetoimetamise aadressi Poolas täiendava teabevahetuse eesmärgil Poola tolliasutusega nimetatud tagatist puudutavate toimingute raames.

Kui see pank on liidus vastavalt kehtivatele liidu sätetele akrediteeritud, ei pea Poola tolliasutus käendajat heaks kiitma. Kuid toll soovib saada kinnitust, et nimetatud Hispaania pank on tõepoolest liidus vastavalt kehtivatele liidu sätetele akrediteeritud. Niisiis võtab Poola tolliamet ühendust Poola pädeva asutusega, kes vastutab pankade akrediteerimise eest Poolas saamaks kinnitust, et asjaomane pank on akrediteeritud vastavalt kehtivatele liidu sätetele, et osutada spetsiifilisi finants-teenuseid Poola territooriumil (tagatised).

Kõigil teistel juhtudel võib tolliasutus käendaja heakskiitmisest keelduda, kui leiab, et tollivõlale vastavate impordi- või ekspordimaksude või muude maksude summa tasumine ettenähtud ajal ei ole kindel, isegi kui käendaja on teises liikmesriigis aktsepteeritud.

Toll võib käendaja heakskiitmise otsuse kehtetuks tunnistada. Kehtetuks tunnistamise otsus jõustub 16. päeval pärast kuupäeva, mil käendaja saab või oleks pidanud saama kätte kehtetuks tunnistamise otsuse.

III.2.2. Käenduse vormid (LTS RA lisad 32-01, 32-02 ja 32-03)

Vastavalt RA artikli 151 lõikele 7 võib iga liikmesriik kooskõlas siseriikliku õigusega lubada teistsuguses vormis käendaja kohustust kui on sätestatud lisades 32-01, 32-02 ja 32-03, kui sellel on sama õiguslik toime.

Vastavalt RA artiklile 160 võib liidu transiidiprotseduuri korral käendaja kohustuse vormis üksiktagatise esitada ka käendaja, väljastades maksekviitungid isikutele, kes kavatsesid olla protseduuri pidajad.

Nimetatud kohustuse tõendi väljastamisel kasutatakse RA lisa 32-02 esitatud vormi ja maksekviitungite väljastamisel kasutatakse RA lisa 32-06 esitatud vormi. Iga maksekviitung katab 10 000 eurot summat, mille eest vastutab käendaja. Isik, kellelt tagatise esitamist nõutakse, esitab tagatis- või lähtetolliasutusele sellise arvu maksekviitungeid, mis vastavad 10 000 euro täiskordsele, mida on vaja RA artiklis 148 nimetatud väärtuse summa katmiseks. Kui üht toimingut hõlmav tagatis (üksiktagatis) esitatakse maksekviitungitena, võib seda teha elektroonilistest andmetöötlusvahenditest erinevate vahendite abil (DA artikli 82 lõige 4).

Tolliseadustik ja sellega seotud õigusaktid ei näe ette kohustuse vormis oleva üldtagatise kehtivuse lõppemise kuupäeva (RA lisa 32-03). Selle võib tühistada üksnes toll, kui see pole enam vajalik, või tunnistada kehtetuks käendaja. See peaks kehtima vähemalt sama kaua kui selle aluseks olev luba.

III.3. Muud tagatise vormid, mis annavad samaväärse kindluse (LTS artikli 92 lõike 1 punkt c)

Tagatise vormid, mida saab kasutada vastavalt tolliseadustiku artikli 92 lõike 1 punktile c, on loetletud DA artikli 83 lõike 1 punktides a kuni e.

Asjaomane toll aktsepteerib neid tagatise vorme sedavõrd, kuivõrd neid aktsepteeritakse siseriikliku õiguse kohaselt. Neid tagatise vorme ei ole võimalik kasutada kauba suunamisel transiidiprotseduurile.

Liikmesriik, kus tollivõlg tekkis, vastutab tollivõla sissenõudmise eest. Liikmesriik, kes on heaks kiitnud DA artikli 83 lõikes 1 osutatud vormis tagatise, mida võib kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis, kannab üle tollivõla summa, mis tekkis teises liikmesriigis, ühe kuu jooksul alates asjaomase liikmesriigi saadetud taotluse kättesaamisest. Viimane liikmesriik kohustub esitama selle taotluse pärast maksetähtaja möödumist, kui tollivõlga pole tasutud. Ülekantav summa on piiratud tasumata tollivõlga hõlmava tagatise summaga (RA artikkel 153). Muude maksude sissenõudmisele ei kohaldata antud juhul LTS artiklit 153, vaid maksustamisalast õigusraamistikku.

IV. Erisätted juhtumiteks, kus tagatist nõuab liidu tolliseadustik

Liidu tolliseadustiku määratluse järgi on tagatis vahend, mille esitab võlgnik või võimalik võlgnik, et tagada olemasoleva või võimaliku tollivõla ja muude maksude tasumine.

IV.1. Ajutine ladustamine (LTS artiklid 144 kuni 149)

Ajutise ladustamise koha pidamiseks antakse luba üksnes tingimusel, et taotleja esitab vastavalt LTS artiklile 89 tagatise, kui ladustamise koha pidaja ei ole toll ise. Nimetatud tagatis esitatakse enne loa andmist (LTS artikli 148 lõike 2 punkt c).

IV.2. Vabasse ringlusse lubamine (LTS artikli 195 lõike 1 esimene lõik)

Kui vastavalt LTS artikli 195 lõike 1 esimesele lõigule tekitab kauba tolliprotseduurile suunamine tollivõla, sõltub kauba vabastamine tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumisest või seda võlga ja vajadusel teisi makse katva tagatise esitamisest. Tagatis tuleb esitada enne kauba vabastamist.

IV.3. Muud eriprotseduurid peale transiidi¹ (LTS artikli 211 lõike 3 punkt c)

- Seestöötlemine
- Erikasutus: ajutine import/lõppkasutus
- Ladustamine: tolliladustamine

Vastavalt LTS artikli 195 lõike 1 kolmandale lõigule ei lubata kaubale kõnealust tolliprotseduuri kohaldada enne tagatise esitamist, millega kaetakse võimaliku tollivõla ja muude maksude summa.

Kui LTS artikli 211 lõike 3 punkti c kohaselt võivad eriprotseduuril oleva kaubaga seoses tekkida tollivõlg või muud kulud, esitab eriprotseduuri loa taotleja tagatise kooskõlas LTS artikliga 89. Et eriprotseduuri, välja arvatud transiidiprotseduuri, luba antakse eesmärgiga kasutada seda protseduuri regulaarselt, s.o luba hõlmab mitmeid tehinguid, on soovitav, et taotleja esitaks kõiki toiminguid hõlmava üldtagatise.

Kui eriprotseduuri loa taotlus põhineb ühe tehingu tollideklaratsioonil, näiteks garantiiremont seestöötlemise tolliprotseduuril või ajutine import kauba esitamiseks näitusel, on eelistatud üksiktagatis. Võidakse esitada ka üldtagatis, kui tollivõla limiidi nõuetekohase kontrolli ja esitatud tagatise kehtivuse tagab toll. Tollideklaratsioone, mida käsitatakse sellise loa taotlusena, hoitakse riiklikes impordi ja ekspordi tollideklaratsioonide töötlemissüsteemides. Liikmesriigil tuleb neid riiklike süsteeme arendada DA ja RA B ja A lisade kohaselt tagatise nõudmisega seotud andmete säilitamiseks. Luba antakse kauba vabastamisega asjakohasele tolliprotseduurile suunamiseks (RA artikkel 262). Seda ei kohaldata ajutisele ladustamisele ega tolliladustamisele.

IV.4. Tasumise edasilükkamine ja muud tasumise soodustused (LTS artiklid 110 ja 112)

Vastavalt liidu tolliseadustiku artiklile 110 lubab toll tasumisele kuuluva tollimaksusumma tasumise edasilükkamist üksnes tagatise esitamisel.

Muud tollimaksu tasumise soodustused, mida toll võib vastavalt LTS artiklile 112 võlgnikule anda, eeldavad samuti tagatise esitamist. Toll võib tollimaksu tasumise soodustuste andmisel, tasumise edasilükkamine välja arvatud, loobuda tagatise nõudest, kui võlgniku olukorrale antud dokumenteeritud hinnangu alusel on tehtud kindlaks, et selle nõudmine tekitaks tõenäoliselt tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi (LTS artikkel 112).

Tagatis tuleb esitada enne tasumise edasilükkamiseks loa andmist.

¹ Liidu transiidi kontekstis esitatavaid tagatise puudutavate erisätete kohta vt "Transiidi käsiraamatut": https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/transit_manual_en.pdf

IV.5. Tagatis juhul, kui otsuse täitmine on kaebuse tõttu peatatud (LTS artikkel 45)

Kaebuse esitamine ei peata vaidlusaluse otsuse täitmist. Ent kui vaidlusalune otsus ei ole vastavuses tollialaste õigusaktidega või kui see võiks tekitada asjaomasele isikule korvamatut kahju, võidakse otsuse täitmine peatada tagatise esitamisel, et tagada võimaliku tollivõla tasumine.

Vaidlusaluse otsuse rakendamise peatamise eelduseks ei ole tagatise esitamine, kui see põhjustaks asjaomasele isikule tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi. Asjaomasele isikule tekkida võivate majanduslike või sotsiaalsete raskuste hindamine tuleb nõuetekohaselt dokumenteerida.

V. ÜSIK- JA ÜLDTAGATIS

Iga üksiktagatise ja üldtagatise tollivõla limiidi iga osa kohta (nagu määratletud RA artiklis 157), mida võidakse kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis, edastab tagatistolliasutus tagatise esitanud isikule järgmise teabe:

- (a) tagatise viitenumber (GRN);
- (b) tagatise viitenumbriga seotud juurdepääsukood.

Kui üksiktagatis esitatakse käendaja kohustuse vormis, ei muuda protseduuri pidaja viitenumbriga seotud juurdepääsukoodi (RA artikli 152 lõige 2). Üksiktagatise korral täiendavaid juurdepääsukoode ei anta.

Makseviitungina esitatud tagatise korral tuleks eespool toodud teave edastada käendajale.

Üldtagatise korral võib toll määrata tagatise esitanud isiku taotlusel täiendavad juurdepääsukoodid, mida saavad kasutada ka tema esindajad.

Isik, kes vastutab teabevahetuse eest tolliga suhtlemisel, kasutab tagatise viitenumbrit ja sellega seotud juurdepääsukoode, et kontrollida selle aluseks oleva tagatise olemasolu ja kehtivust, mis on vajalik tollivõla ja teiste maksude tasumise tagamiseks (RA artikli 154 lõike 3).

Üldtagatise viitenumbrile osutamisel soovitatakse, et toll tõendaks ka tagatise viitenumbriga seotud teavet esitava isiku seost isikuga, kes vastutab tollivõla tekkimise eest (võlgniku või võimaliku võlgnikuga).

Praktikas:

Kui tagatis on registreeritud, väljastab toll "tagatise viitenumbri" ja "esialgse juurdepääsukoodi".

*Kui kõrvalised isikud omavad mis tahes põhjusel juurdepääsu "tagatise viitenumbrile" ja "esialgsele juurdepääsukoodile", ei oleks võimalik vältida olukorda, kus nad tagatist kahjulikult kasutavad. Toll peaks selliseid ohtusid ettevõtjatele nii palju kui võimalik minimeerima. Et sääraseid olukordi vältida, **tuleb tuvastada isik, kes sooritab kõiki toiminguid seoses tagatiste kasutamisega.***

Juhul, kui tagatis kehtib vaid ühes liikmesriigis, võidakse asjaomase isiku ja esitatud tagatise tuvastamiseks kohaldada siseriiklikke õigusnorme.

V.1. Üksiktagatis

Üksiktagatis hõlmab üht toimingut/deklaratsiooni ja tagab olemasoleva tollivõla ja vajaduse korral muude maksude tasumise. Iga üksiktagatisena esitatud kohustuse korral soovitatakse, et toll märgib asjaomase tollideklaratsiooni (põhiviitenumbri) või ajutise ladustamise deklaratsiooni registreerimisnumbri, mida asjaomane tagatis hõlmab (see teave on kohustuslik andmeelement, mis on nähtud ette RA lisas 32-01).

Võimalik tollivõla üksiktagatis hõlmab tekkida võivale tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summat, mille arvutamine põhineb samasse liiki kuuluva kauba suhtes kohaldatavatel kõrgeimatel maksumääradel. Võimalike teiste maksude arvutamine põhineb kõrgeimatel maksumääradel, mida kohaldatakse samasse liiki kuuluva kauba suhtes liikmesriigis, kus asjaomane kaup tolliprotseduurile suunatakse või kus see on ajutiselt ladustatud.

Kui üksiktagatis esitatakse käendaja kohustuse vormis, hoiab seda kohustust tõendavat dokumenti tagatise kehtivusajal enda käes tagatistolliasutus (RA artikli 152 lõige 1). Kui seotud tollivõlg ja vajaduse korral teised maksud on tasutud või kui tolliprotseduur on nõuetekohaselt lõpetatud, ja üksikkäenduse kehtivusaeg on lõppenud, võib toll käendajale kohustust tõendava dokumendi tagastada.

Üksiktagatise kehtivusaeg on määratud toimingu kestusega (tehingupõhine) ja see esitatakse (vastab üksikult) selle toimingu tulemusel tekkinud või tekkida võiva tollivõla ja vajaduse korral teiste maksude kohta (RA artikkel 148 ja LTS artikli 89 lõige 4).

Liidu tolliseadustiku artikli 89 lõike 6 kohaselt kontrollib toll ka üksiktagatist.

V.2. Üldtagatis

Üldtagatis hõlmab ettevõtja rohkem kui ühele tollitoimingule, tollideklaratsioonile või tolliprotseduurile vastava olemasoleva või võimaliku tollivõla ja vajaduse korral muude maksude summat.

Tollivõla limiit, mis vastab üldtagatisele, koosneb erinevatest osadest, nagu täpsustatud RA artiklis 155, vastavalt vajalikele praktilistele korraldustele tagatiste nõuetekohast haldamist arvestades.

Tagatiste süsteemis registreerimiseks tuleb tollivõla limiit jagada vastavalt selle kontrollimise korrale (RA artikkel 157).

Nõuetekohase kontrollimise huvides võidakse tollivõla limiiti täiendavalt jaotada:

- asjaomase tagatise summa vähendamise tase (RA artikkel 158 - võidakse määrata erinevad vähendamise tasemed).

- tagatisega kaetud tolliprotseduur (tollivõla limiidi osa, mis vastab igaks eriprotseduuriks või ajutiseks ladustamiseks antud loale, mis seostatakse hiljem nimetatud loaga, DA A lisa andmemelemendiga, ning seejärel kontrollitakse). Kui see tollivõla limiidi kontrollimist ei mõjuta, saab vajaduse korral hõlmata tollivõla limiidi iga osaga rohkem kui üht protseduuri.

- tagatise territoriaalne kehtivus (transiidi puhul peab tagatis kehtima kogu ELis, kuid teiste tolliprotseduuride puhul võib see olla piiratud ühe või mitme liikmesriigiga).

Eespool esitatud juhised tollivõla limiidi jaotamise kohta erinevate tolliprotseduuride ja/või ajutise ladustamise vahel ei ole vastuolus ühe üldtagatise (ühe käendaja kohustuse) esitamisega kõigi protseduuride, välja arvatud transiidi, sealhulgas vajaduse korral ajutise ladustamise (vt käendaja kohustuse näidet) või tolli hoiukontole tehtava ühekordse makse kohta.

V.2.1. Üldtagatise vormid

V.2.1.1. Käendaja kohustusena esitatav üldtagatis (RA lisa 32-03)

Käendaja kohustusena üldtagatist saab esitada RA lisas 32-03 toodud dokumenti kasutades (RA artikli 151 lõige 6) või teistsuguses vormis, millel on sama õiguslik toime (RA artikli 151 lõige 7) kooskõlas kehtiva siseriikliku õigusega.

Liidu transiidiprotseduuri kontekstis saab üldtagatist esitada üksnes käendaja kohustuse vormis ja see peab kehtima kõigis liikmesriikides.

Kui kohustuse vormis olev üldtagatis esitatakse vabasse ringlusse lubamiseks, s.o suunamiseks transiidist erinevale eriprotseduurile või ajutisele ladustamisele, võib see olla kehtiv vaid ühes liikmesriigis või mitmes liikmesriigis sõltuvalt sellest, kas tollivõlg võib tekkida erinevates liikmesriikides.

Ettevõtja võib sama üldtagatise loa raames esitada ühe või mitu kohustust. Iga kohustus, mis sama üldtagatise loa raames esitatakse, peab vastama territoriaalse kehtivuse vajadustele ja asjaomas(t)ele tolliprotseduuri(de)le kehtestatud tollivõla limiidile.

V.2.1.2. Sularahasissemaksena või muus vormis üldtagatis (DA artikli 83 lõike 1 punkt d)

Kui üldtagatis esitatakse sularahasissemaksena tagatist nõudva liikmesriigi vääringus, mis ei ole euro, siis kehtib see üldtagatisena teistes liikmesriikides, kus seda nõutakse (kus tollivõlg on tekkinud või võib tekkida) sedavõrd, kuivõrd seda lubatakse asjaomaste liikmesriikide õigusega (DA artikli 83 lõige 3). Kui sellisel juhul algatatakse sissenõudmismenetlus, kohaldatakse RA artiklit 153 (tolliasutuste vastastikune abi).

Eurodes sularahasissemaksena üldtagatist saab kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis tingimusel, et tagatise andmine toimub kooskõlas sätetega, mis kehtivad selles liikmesriigis, kus tagatist nõutakse (LTS artikli 92 lõige 2).

V.2.2. Üldtagatise esitamise luba

Taotluse alusel võib toll lubada üldtagatise esitamist kahte või enam toimingut, tollideklaratsiooni või tolliprotseduuri hõlmava impordi- või eksporditollimaksu summa ja vajadusel muude maksude katmiseks (LTS artikli 89 lõige 5 ja artikkel 95).

V.2.2.1. Üldtagatise esitamise loa andmise kord

Üldtagatise esitamise loa taotlus tuleb esitada pädevale tolliasutustele, nagu määratletud LTS artikli 22 lõikes 1. Kooskõlas RA artikliga 11 edastab liikmesriik komisjonile nimekirja koos tolliasutusega, mis on määratud taotlusi vastu võtma, ja selle nimekirja edasised muudatused.

Taotlus peab sisaldama konkreetseid andmeid, mis on loetletud DA A lisa I ja VI jaotises (lisa 1).

Taotlus kiidetakse heaks vastavalt otsuseid puudutavatele üldeeskirjadele (LTS artikli 22 lõige 2, RA artikkel 12 ja DA artikkel 11).

Vastuvõetud taotlust töödeldakse edasi kooskõlas otsuste tegemise üld-tingimustega, nagu sätestatud liidu tolliseadustiku artiklis 22 ning DA artiklites 8, 9 ja 13.

Kui esitatakse taotlus loa saamiseks, mis peaks kehtima rohkem kui ühes liikmesriigis, võib pädev tolliasutus konsulteerida teise asjaomase tolliasutusega, et tagada tingimuste täitmine enne otsuse vastu võtmist (LTS artikkel 22, RA artikkel 14), muuhulgas tuleb kehtestada tollivõla limiit ja tingimused tagatise summa vähendamise või tagatisest vabastamise lubamiseks, nagu osundatud liidu tolliseadustiku artiklis 95.

Pädev asutus määrab tollivõla limiidi koostöös ettevõtjaga vastavalt RA artiklile 155. Üleminekuperioodil, 1. maist 2016 GUM-süsteemi kasutuselevõtmiseni, on konsultatsioonid seoses tollivõla limiidi jaotumisega erinevate liikmesriikide vahel kohustuslikud. Konsulteerimiskorda tollivõla limiidi jaotamiseks on kirjeldatud käesoleva dokumendi VI peatükis ning see ei puuduta tagatise, mis esitatakse liidu transiidiprotseduuri kontekstis.

Kui taotleja vastab loa andmise tingimustele (sätestatud LTS artiklis 95, mida täiendavad DA ja RA sätted), antakse luba üldtagatise esitamiseks, mis võib hõlmata kehtestatud tollivõla limiidi vähendamisi või sellest loobumist (vt V.2.6 jagu).

Otsused üldtagatise lubamiseks võetakse vastu kooskõlas LTS artikli 22 ja RA artikliga 14. Täiendavad juhised sisalduvad otsuseid puudutavad suunis-dokumendis.

Luba peab sisaldama konkreetseid andmeid, mis on loetletud DA A lisa I ja VI jaotises (lisa 1).

Kui tagatistolliasutus teeb soodsa otsuse anda luba (üldtagatise esitamiseks, sealhulgas tagatise summa võimalikuks vähendamiseks või sellest vabastamiseks), mis kehtib rohkem kui ühes liikmesriigis, teavitab pädev tolliasutus asjaomast tolliasutust sellisest otsusest kooskõlas RA artikliga 14.

Kui otsustuspädeva tolliasutuse loaga määratud tollivõla limiit erineb limiidist, mis on märgitud asjakohases taotluses, esitatakse taotlejale erinevuse põhjendused. Sellisel juhul kohaldatakse LTS artikli 22 lõiget 6 (võimalus esitada oma seisukoht).

Pädev tolliasutus võib anda taotlejale ühe või mitu luba, võttes arvesse järgmist:

- tollivõla limiidi kontrollimist vastavalt RA artiklile 157;
- taotluste arvu ja sisu (mitmete tolliladustamise või ajutise ladustamise kohtade korral võib toll anda loa iga koha toimimiseks, mida katab üks üldtagatise luba või luba iga koha kohta);
- tagatise/loa territoriaalset kehtivust;

- tollivõla tasumise tähtaega – tavapärase või edasilükatud;
- tagatise summa vähendamise tase ühe või mitme tollioperatsiooni kohta jne.

Tegelikkuses:

Üldtagatise andmise loal peaks olema sama territoriaalne kehtivus kui selle aluseks oleval tagatisel/kohustusel. RA A lisas nähakse territoriaalse kehtivuse andmemeemendi puhul ette 1x korduvust, mis tähendab, et lubades võib kasutada üht järgmistest koodidest: kõik ("all") (liikmesriigid – ELi ülene), teatavad ("certain") (liikmesriigid), üks ("one") liikmesriik (MS). Transiidiks esitatud tagatis peab kehtima ELi üleselt (kood "all"). Teiste tolliprotseduuride või ajutise ladustamise puhul peab tagatis kehtima vaid ühes liikmesriigis või mitmes liikmesriigis (kood "certain" või kood "one"). Seega ei ole võimalik anda sama luba üldtagatise esitamiseks, mida on tarvis transiidiks ja samal ajal teisteks tolliprotseduurideks, mis võivad olla piiratud ühe liikmesriigiga.

Vastavalt liidu tolliseadustiku artikli 23 lõikele 5 teostab tagatistolliasutus järelevalvet tingimuste ja kriteeriumide üle, mida loa saaja peab üldtagatise esitamiseks täitma, jälgides ka asjaomasest otsusest tulenevate kohustuste täitmist (nt tingimused, mis tuleb täita, et lubada tagatise summa vähendamist või tagatisest loobumist, tollivõla limiidi kontrollimine jne).

Teostatud järelevalve tulemuste põhjal ja arvestades ettepanekuid loa omanikult ja liikmesriikide tollilt, kus tagatis kehtib, ning teisi tingimusi, mis võivad mõjutada loa kehtivust ja/või sisu, võib toll vastavalt LTS artikli 23 lõikele 3 järgmised otsused:

- tühistada luba kooskõlas liidu tolliseadustiku artikliga 27,
- tunnistada luba kehtetuks või muuta seda kooskõlas LTS artikliga 28,
- peatada luba kooskõlas LTS artikli 23 lõike 4 punktiga b, DA artiklite ja RA artikliga 15.

Kui tagatis kehtib rohkem kui ühes liikmesriigis, teeb eespool nimetatud otsused täidetavate tingimuste kordushindamise ja/või järelevalve raames pädev tolliasutus, et anda asjakohane luba üksnes pärast konsulteerimist teise liikmesriigi asjaomase tolliasutusega kooskõlas RA artikli 14 lõikega 4.

V.2.2.2. Üldtagatise ajutine kasutamiskeeld – LTS artikkel 96

Kooskõlas liidu tolliseadustiku artikliga 96 võib komisjon erijuhtudel (eriprotseduuride või ajutise ladustamise puhul) ajutiselt keelata üldtagatise kasutamise või vähendatud summaga üldtagatise või tagatisest vabastuse kasutamise kauba suhtes, mis on seotud ulatusliku pettusega.

Ajutiselt keelatud üldtagatise kasutusloa saamiseks võib asjaomane isik pöörduda sama tolliasutuse poole, kes andis loa üldtagatise esitamiseks, kui ta vastab LTS artikli 96 lõike 2 punktides a ja b osundatud tingimustele ja kriteeriumitele, mis on sätestatud artikli 39 punktides b ja c. Võidakse kohaldada konsulteerimiskorda, nagu osundatud LTS RA artiklis 14, kui asjaomane üldtagatis kehtib rohkem kui ühes liikmesriigis.

Need otsused tuleb vastu võtta rakendusaktide kaudu kooskõlas kehtestatud erimenetlustega (kontrolli teostab DEB Komitee).

V.2.3. Tollivõla limiidi kindlaksmääramine

V.2.3.1. Sissejuhatus

Kooskõlas RA artikliga 155 võib üldtagatist kasutada tollivõla limiidini.

Selleks, et kaitsta liidu eelarve ja liikmesriikide eelarvete finantshuve, teeb tolliasutus kindlaks piisava tollivõla limiidi, et katta igal ajal asjaomase tekkinud või tekkida võiva tollivõla summa ja muud maksud, mille kohta üldtagatis esitatakse.

Et tollivõla limiit kindlaks määrata, tuleks juhinduda järgmistest põhimõtetest.

a) Tollivõla limiidi osa, mis katab tekkinud tollivõlga, vastab impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summale, mis kuuluvad tasumisele ajal, mil tagatist nõutakse.

b) Tollivõla limiidi osa, mis katab tekkida võivat tollivõlga, vastab impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summale, mis arvutatakse tagatistolliasutuse liikmesriigis sama liiki kaubale kohaldatavate kõrgeimate tollimaksumäärade alusel, ning mis võib kuuluda tasumisele perioodil alates kauba suunamisest asjakohasele tolliprotseduurile kuni hetkeni, mil nimetatud protseduur on lõpetatud või lõppkasutusega kauba järelevalve on nõuetekohaselt lõpetatud või alates ajutisest ladustamisest kuni selle õige lõppkuupäevani. Nimetatud limiit määratakse iga tollideklaratsiooni või ajutise ladustamise deklaratsiooni kohta, mille suhtes tagatis on esitatud.

c) Tollivõla limiit on piisav, et katta igal ajal võimalik ja olemasolev tollivõlg ja muud maksud, mille summad võivad aja jooksul varieeruda.

d) Tolliasutus teeb tollivõla limiidi kindlaks koostöös isikuga, kellelt tagatist nõutakse.

e) Limiit määramiseks arvestatakse asjakohast teavet (mis võib juba tolliasutuste tasandil kättesaadav olla) kauba kohta, mis on suunatud asjaomastele tolliprotseduurile või ajutisele ladustamisele eelneva 12 kuu jooksul, ja kavandatavate toimingute eeldatavat mahtu, mis on muu hulgas näidatud tagatist esitava isiku äri- ja raamatupidamisdokumentides (RA artikli 155 lõige 4).

f) RA artikli 155 lõikega 3 on jäetud varuvariant tollivõla limiidi määramiseks olukorras, kus seda ei saa ebapiisava teabe tõttu tolliasutuste tasandil täpselt arvutada. Sellisel juhul fikseeritakse selle summaks 10 000 eurot iga deklaratsiooni kohta.

Antud kontekstis mõistetakse "deklaratsiooni" all üht tollideklaratsiooni kauba tolliprotseduurile suunamiseks või deklaratsiooni kauba ajutisele ladustamisele suunamiseks. Üks deklaratsioon katab kõiki kaupu, mis suunatakse sama põhiviite-numbri all teatud tolliprotseduurile või ajutisele ladustamisele.

g) Ühistransiidiprotseduuri korral loetakse tollivõla limiidi vastava osa kindlaks määramisel liidu kaup liiduväliseks kaubaks;

f) Vajadusel vaadatakse tollivõla limiit üle ja korrigeeritakse. See hõlmab ka tagatise summa ja üldtagatise esitamise loa korrigeerimist.

V.2.3.2. Tollivõla limiidi arvutamine

Et teha kindlaks tekkida võiva impordi- või eksporditollimaksule ja muude maksudele vastav tollivõla limiit, on vaja kolme liiki põhiandmeid:

i) asjakohasele tolliprotseduurile või ajutisele ladustamisele suunatud kauba väärtus

Need andmed näitab isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist, oma äri- ja raamatupidamisdokumentides.

Kui varasemad andmed puuduvad (näiteks antakse ettevõtjale esmakordselt luba tolliladustamiseks), tuleb ettevõtjal hinnata asjaomasele tolliprotseduurile või ajutisele ladustamisele suunatava kauba koguväärtus 12-kuulisel ajavahemikul.

ii) Kauba tollimaksumäär

Tollivõla limiidi arvutamisel võetakse arvesse samasse liiki kuuluva kauba suhtes kohaldatavaid kõrgeimaid impordi- või eksporditollimaksumäärasid ja vajaduse korral samasse liiki kuuluva kauba suhtes kohaldavate impordi ja ekspordiga seotud muude maksude kõrgeimaid määrasid tagatistolliasutuse liikmesriigis.

Samasse liiki kuuluv kaup on kaup, mis ei ole küll täiesti sarnane, kuid on omadustele väga sarnane kaubaga, mille kohta tagatis tuleb esitada, mis võimaldab kaubal täita samu ülesandeid. Viide samasse liiki kuuluvale kaubale peaks lihtsustama tollivõla limiidi arvutamist, kui teabe puudumise tõttu ei ole kaupu võimalik tariifiselt täpselt klassifitseerida.

Seetõttu peab arvutamine vabasse ringlusse lubamisel põhinema imporditollimaksul ja vajadusel muudel maksudel, mida kohaldatakse samasse liiki kuuluva kauba suhtes, või imporditollimaksul ja muudel maksudel, mida kohaldatakse varasemalt vabasse ringlusse lubatud kauba suhtes.

Lähtudes viimasest 12-kuulisest ajavahemikust, esitab ettevõtja üldtagatise esitamise loa taotluse osana teabe partiidele kohaldatavate kõrgeimate tollimaksumäärade ja muude maksude summa kohta, või kui see ei ole kättesaadav, teabe partiidele kohaldatavate kõrgeimate tollimaksumäärade ja muude maksude summa kohta järgmisel 12-kuulisel ajavahemikul.

Asjaomane kaup klassifitseeritakse tollitariifi alusel. Tollivõla limiidi kindlaks määramisel ei arvestada soodsaid tariifimeetmeid.

Tollivõla limiidi kindlaks määramisel tuleks arvestada kaubanduspoliitilisi meetmeid tollimaksu vormis (s.o dumpinguvastased tollimaksud).

iii) Protseduuri tähtaeg

Protseduuri tähtaeg on periood, mille jooksul **eriprotseduurile**, välja arvatud transiidile, **suunatud kaup või töödeldud tooted** tuleb suunata järgnevale tolliprotseduurile, hävitada, peavad olema liidu tolliterritoriumilt välja viidud või on määratud kauba ettenähtud eesmärgipärane kasutus. Välistöötlemise puhul on tegemist ajavahemikuga, mille jooksul tuleb ajutiselt eksporditud kaup töödeldud toodetena reimportida ja vabasse ringlusse lubada, et neid saaks täielikult või osaliselt imporditollimaksudest vabastada.

Lähtudes viimasest 12-kuulisest ajavahemikust, esitab ettevõtja üldtagatise esitamise loa taotluse osana teabe keskmise perioodi kohta alates kauba suunamisest protseduurile kuni protseduuri lõpetamiseni (vt üldtagatise esitamise loa andmeelementi VI/2).

Kui aga varasemad andmed tolliasutuse tasandil puuduvad või kui ettevõtja ei ole esitanud dokumente protseduuri hinnangulise tähtaja kohta, tuleb arvestada asjaomase protseduuri puhul ettenähtud maksimaalset aega veendumaks, et tollivõla limiiti mis tahes ajal ei ületata

(DA artikkel 174 – eriprotseduuri loas kehtestatud protseduuri lõpetamise tähtaega võib pikendada automaatselt või ettevõtja taotlusel, mis võidakse esitada pärast algselt kehtestatud tähtaja möödumist).

Varasemate andmete puudumisel põhineb tollivõla limiidi hindamine maksimaalsel ajavahemikul, mis on asjaomaseks tolliprotseduuriks/toiminguks ette nähtud (vt järgnevaid näiteid punktis IV.2.3.4.). Tähtaega ei kohaldata tollilaos ladustatavale kaubale. Ajutise ladustamise kohtade puhul ei tohiks ajavahemik ületada 90 päeva. Sellises olukorras peab ladustamiskoha pidaja esitama äri- ja raamatupidamis-dokumentide alusel protseduuri tähtaja täpse hinnangu.

Tasumise edasilükkamisel tuleks tollivõla limiidi kindlaks tegemisel arvesse võtta teavet, mis puudutab perioodi **tollivõlast teatamise** ja tasumise tegeliku kuupäeva vahel seoses viimase 12 kuu jooksul teostatud toimingutega.

V.2.3.3. Hindamis- ja lihtsustamismeetodid tollivõla limiidi arvutamisel

Põhimõtteliselt tuleb tollivõla limiit eespool nimetatud põhiandmete alusel arvutada nii täpselt kui võimalik.

Kui viimase 12 kuu jooksul tagasisega seotud protseduuri kohas (rajatises) läbiviidud toimingute kohta varasemad andmed puuduvad, võidakse tollivõla limiit kehtestada vastavalt võrreldava ajavahemiku kohta kättesaadavatele andmetele või ettevõtja hinnangulisele tegevusmahule selles rajatises.

Kui hindamiseks vajalikud andmed ei ole tolliasutuse tasandil kättesaadavad ega esita neid ettevõtja, võivad tolliasutused arvesse võtta tollivõla limiiti, mille ettevõtja kehtestas seoses oma hinnangulise tegevusmahuga. Et kindlaksmääratud tollivõla limiidi kehtivus sellises olukorras läbi vaadata, soovitatakse tollivõla limiidi kontrollimiseks varajast auditit (vt peatükki V.5.2.4.).

I tüüpi avaliku tollilao või ajutise ladustamise kohtade puhul puudub ettevõtjatel sageli vajalik teave tekkida võivate tollimaksude arvutamiseks, sest kaupa ladustatakse tihti saadetiste kaupa. Liiatigi tuleb tollilao loa omanikul või ajutise ladustamise koha pidajal esitada tagatis, kuid ta ei ole asjaomase kauba deklarant. Andmeid sarnaste rajatise kohta, mille pidaja on sama või muu isik, ja neis ladustatud kauba kohta võib kasutada limiidi arvutamise alusena uue rajatise puhul.

DA lisas 71-02 loetletud riskikauba ja toodete puhul puudutab hindamine üksnes kauba väärtust ja protseduuri tähtaega, sest kohaldatav tollimaksumäär on alati teada element.

V.2.3.4. Näited tollivõla limiidi arvutamisest

Märkused näidete mõistmiseks²:

Järgneva sisu eesmärk on näitlikustada võimalikke arvutamismeetodeid, mitte kitsendada tollivõla limiidi kindlaksmääramise meetodit. Loetletud "variandid" on üksnes näited. Näidete loetelu on avatud. Kohaldada võidakse ka täiendavaid, loetlemata "variante", kui need tagavad tollivõla limiidi nõuetekohase kindlakstegemise.

Üldiselt on näited esitatud tolliprotseduuri või ajutise ladustamise kohta. Kuid tuleb arvesse võtta, et isegi ühe ja sama protseduuri puhul mängib rolli ka äritegevuse tüüp.

² Mõnedes näidetes on tollivõla limiit muude maksude kohta arvutatud, teistes mitte.

Rakendatavast meetodist sõltumata on oluline toonitada, et tollivõla limiit tuleks määrata piisavale tasemele, et tagada kõigi võimalike juhtumite korral ELi finantshuvide kaitse.

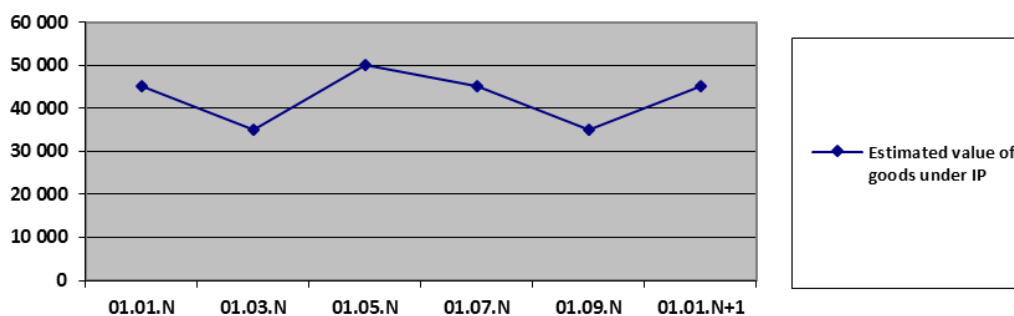
a) Seestöötlemine (IP)

Vastavalt seestöötlemiseks antud konkreetse loa tingimustele on protseduuri maksimaalne tähtaeg kuus kuud. Et hinnata protseduurile suunatud kauba väärtust ja protseduuri tähtaega, tuleb arvesse võtta varasemaid andmeid koos hinnangulise tegevusmahuga.

Seestöötlemise puhul tagatise jaoks tollivõla limiidi arvutamise näide on järgmine:

- Kauba koguväärtus, mis võidakse suunata seestöötlemisele 5 aasta jooksul (vt loa andmevälja 7) 600 000 eurot
- Tollimaksumäär 10%³
- Käibemaksumäär 20%⁴

Kuupäev	Seestöötlemisele suunatud kauba väärtus	Seestöötlemise protseduuri läbinud kauba väärtus	Käesolevalt seestöötlemise oleva kauba väärtus
1. jaanuar N	45 000	0	45 000
1. veebruar N	10 000	15 000	40 000
1. märts N	5000	10 000	35 000
1. aprill N	12 000	5 000	42 000
1. mai N	8000	0	50 000
1. juuni N	5000	8000	47 000
1. juuli N	5000	5000	45 000
1. august N	0	5000	40 000
1. september N	5000	10 000	35 000
1. oktoober N	15 000	10 000	40 000
1. november N	15 000	12 000	42 000
1. jaanuar N+1	8000	5000	45 000

- Käesolevalt seestöötlemisel oleva kauba maksimumväärtus vastavalt äritegevuse mahule⁵ = 50 000 eurot

Imporditollimaksu hõlmav tollivõla limiidi osa: 50 000 eurot x 10% = 5000 eurot
 Muid makse hõlmav tollivõla limiidi osa: 55 000 eurot x 20% = 11 000 eurot
 • Tagatise tollivõla limiit: 16 000 eurot

³ Maksimaalne maksumäär, kui klassifikatsioon pole teada.

⁴ Kõrgeim käibemaksumäär asjaomases liikmesriigis.

⁵ Antud juhul ei põhine tollivõla limiidi arvutamine loa kehtivusajal ega protseduuri tähtajal.

Tollivõla limiit on maksimaalne tollivõlg = 16 000 eurot – vastab tollivõla ja teiste maksude summale seestöötlemisel oleva kauba kohta, mida antud hetkel järgnevale tolliprotseduurile ei suunata. See summa võib vastata ühele või mitmele tollideklaratsioonile.

Eespool toodud näide illustreerib seda, et tagatis tuleb esitada üksnes tegelikult seestöötlemise protseduurile suunatava kauba, mitte teoreetiliselt sellele protseduurile suunatava kauba kohta. Teisisõnu tuleb arvestada tegelikku olukorda, s.o seestöötlemise tollideklaratsioonidel sisalduva kauba hinnangulist väärtust ja seestöötlemise protseduuri lõpetamise tehingutele vastavat hinnangulist väärtust (vt LTS artikli 215 lõiget 1) ja selle muutumist vaatlusalusel perioodil, nagu on näidatud oma äri- ja raamatupidamisdokumentides isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist (RA artikli 155 lõige 4). Kui tehakse kindlaks seestöötlemise protseduuril oleva kauba väärtus, tuleb arvesse võtta ka varasemaid andmeid eelneva 12 kuu jooksul läbiviidud seestöötlemise toimingute kohta.

b) Tolliladustamine:

Variant 1 – arvutamismeetod, kui arvestuskanded ja hindamise andmed on kättesaadavad (seda meetodit saab rakendada ainult siis, kui tolliladustamis-protseduurile suunatud kauba väärtus jaotub eelneval 12-kuulisel perioodi ühtlaselt!!!)

- Tolliladustamisprotseduurile suunatava kauba koguväärtus **aastas** on hinnanguliselt: 50 000 000 eurot
- Selles kohas hoitavale kaubale kohaldatav maksimaalne tollimaksumäär: 10%
- Protseduuri maksimaalne tähtaeg: kaks nädalat
- Tollimaksumäär aasta kohta: 50 000 000 eurot x 10% = 5 000 000 eurot
- Tollimaksumäär nädala kohta: 5 000 000 eurot / 52 nädalat = 96 150 eurot
- Tollivõla limiit: 96 150 eurot x 2 nädalat = 192 300 eurot

Variant 2 – varasemad arvestuskanded puuduvad, kuid hindamise andmed on kättesaadavad

Tollivõla limiit tuleks kehtestada vastavalt kauba väärtusele, mis võidakse suunata tolliladustamise protseduurile vastavalt ladustamiskoha laomahule ja hinnangulisele tegevusmahule nimetatud ladustamiskohas.

- Tolliladustamisprotseduurile suunatava kauba koguväärtus on **aastas** hinnanguliselt: 5 000 000 eurot
- Kõnealuse kauba maksimumväärtus, mis võidakse tolliladustamisprotseduurile laomahu ja hinnangulise tegevusmahu alusel suunata: 1 000 000 eurot
- Selles kohas hoitavale kaubale kohaldatav maksimaalne tollimaksumäär: 10%
- Käibemaksumäär (kõrgeim käibemaksumäär asjaomases liikmesriigis): 20%
- Tollivõla limiidi arvutamine seoses imporditollimaksuga:
1 000 000 eurot x 10% = 100 000 eurot
- Tollivõla limiidi arvutamine seoses muude maksudega:
1 100 000 eurot x 20% = 220 000 eurot
- Tollivõla limiit = 320 000 eurot

Variant 3 – konteineripõhine ladustamine

Seda hindamise meetodit võivad võidakse lubada rakendada tolliladude pidajatel, kelle ladudes ladustatakse konteinereid.

Tollilaos ladustavate konteinerite arv võidakse kindlaks määrata vastavalt asjaomase koha laomahule või arvutatakse selle koha maksimumvarud vastavalt hinnangulisele tegevusmahule.

Väärtus konteineri kohta võib olla arvutatud keskmine kogus või kindlustusväärtus konteineri kohta.

- Maksimaalne arv kõnealuseid konteinereid, mida saab tollilaos ladustada: 1000
- Kauba väärtus (s.o kindlustusmakse summa) konteineri kohta: 1000 eurot
- Maksimaalne tollimaksumäär: 10%
- Tollivõla limiidi arvutamine: 1 000 000 eurot x 10% = 100 000 eurot

c) Ajutise ladustamise kohad

Tollivõla limiidi arvutamiseks ajutise ladustamise kohtades võidakse rakendada samu meetodeid kui tolliladude korral.

V.2.4. Tollivõla limiidi kontrollimine

V.2.4.1. Tollivõla limiidi kontrollimine isiku poolt, kellelt nõutakse tagatise esitamist - 156 RA artikkel 156

Üldpõhimõte on, et tollivõla limiit tuleb seada piisavale tasemele, mis võimaldaks igal ajal katta tollivõlgade ja muude maksude kogusumma. See tähendab, et ettevõtja ei saa tollivõla limiiti ületada uute tehingute näol, millega tollivõla ja muude maksude summat enam ei hõlmata.

Tagatist esitaval isikul lasub kohustus kontrollida tollivõla limiiti ja teavitada tolliasutust, kui tollivõla limiit ei ole võimaliku või olemasoleva tollivõla summa katmiseks enam piisav (LTS RA artikkel 156). See teavitamine koos täiendava tagatise esitamise või piisava tagatisega asendamisega peab toimuma enne tollivõla limiidi ületamist.

Igasugune kontrollimine on kohane, kui see tagab, et tollivõla limiiti ei ületata. Tagatist esitava isiku teostatava kontrolli meetodit võidakse kirjeldada üldtagatise esitamise taotluses/loas. Sellest lähtudes võivad pädevad asutused eelkõige nõuda, et tagatist esitav isik teeb kanded iga esitatud deklaratsiooni kohta ning vajadusel asjaomase arvestatud või hinnangulise tollimaksu summa ja muude maksude kohta.

Kui piisava tagatise esitamise kohustust ei täidetud sobimatu kontrolli tõttu isiku poolt, kellelt nõutakse tagatise esitamist, (LTS artikli 23 lõige 3, artiklid 27 ja 28, DA artikkel 16, RA artikkel 15), võib tolliasutus, mis võttis vastu otsuse anda luba kõnealuse tagatisega kaetud tolliprotseduuriks (vt LTS artikli 211 lõike 3 punkt c), selle loa igal ajal peatada, kehtetuks tunnistada, tühistada või seda muuta.

Täiendavat tagatist ei nõuta juhul, kui on antud lihtsustuse luba. Liiatigi puudub LTS artikli 195 lõike 3 kohaselt tollil kohustus üldtagatist enne kauba vabastamist kontrollida, kui kasutatakse LTS artiklites 166, 182 ja 185 osutatud lihtsustust. Siiski ei saa lihtsustuse luba eriprotseduuri lubamise raames, nagu osundatud liidu tolliseadustiku artikli 210 punktides b kuni d, anda enne eriprotseduuri loa andmist. Kui eriprotseduuri loa omanik ei täitnud talle pandud kohustusi esitatud tagatise osas ja kavandatakse nimetatud loa muutmist (parandamist, peatamist, kehtetuks tunnistamist, tühistamist), mõjutab see samamoodi asjaomase lihtsustuse luba.

V.2.4.2. Tollivõla limiidi kontrollimine tolliasutuse poolt - RA artikkel 157

Tollialastes õigusaktides on sõltuvalt protseduurist sätestatud kolm võimalikku kontrollimise meetodit, nimelt järgmised:

- * Vabasse ringlusse lubamise puhul: iga tollideklaratsiooni korral ajal, mil kaup tolliprotseduurile suunatakse (tüüpdeklaratsiooni korral), ja iga lisadeklaratsiooni (lihtsustatud tollideklaratsiooni/arvestuskande tegemise) korral
- * Transiidi puhul: iga tehingu korral, kui uus arvutipõhine transiidisüsteem (NCTS) on kättesaadav;
- * Kõigil muudel juhtudel: audit (sealhulgas ajutine ladustamine).

V.2.4.2.1 Vabasse ringlusse lubamine

Tollivõla limiiti kontrolliga iga tollideklaratsiooni korral ajal, mil kaup tolliprotseduurile suunatakse (RA artikli 157 lõige 1).

Järelevalve iga tollideklaratsiooni üle ajal, mil kaup tolliprotseduurile suunatakse – niinimetatud tehingupõhine järelevalve (kohaldatakse tüüpdeklaratsiooni suhtes kauba vabasse ringlusse lubamise ja transiidi korral), nagu osutatud RA artiklis 157, tähendab kauba tolliprotseduurile suunamise eel tagatise olemasolu ja asjaomase vajaliku summa kättesaadavuse (kehtestatud deklareeritud kauba suhtes) kontrollimist asjaomase tollivõla limiidi osa kasutamise raames, tõkestades nii kauba suunamist protseduurile juhul, kui tagatis puudub või kättesaadav summa ei ole piisav.

Kui kasutatakse lihtsustust, nagu osutatud liidu tolliseadustiku artiklites 166 (lihtsustatud deklaratsioon), 182 (deklarandi arvestuskanne) ja 185 (enese-hindamine), ja esitatakse üldtagatis, ei sõltu kauba suunamine tagatise kontrollimisest tolliasutuse poolt (LTS artikli 193 lõige 3).

Järelevalve iga lisadeklaratsiooni/arvestuskannetesse märgitud andmete üle (kohaldatav lihtsustatud deklaratsioonide ja deklarandi arvestuskannete suhtes kauba vabasse ringlusse lubamisel), nagu osutatud RA artikli 157 lõikes 1, tähendab kauba protseduurile suunamise järel tagatise olemasolu ja deklareeritud summa kättesaadavuse (nagu deklareeritud kauba kohta arvutatud) kontrollimist asjaomase tollivõla limiidi osa kasutamise raames ning asjakohase kontrolli/tollivõla limiidi läbivaatamise/auditi algatamist juhul, kui tagatis puudub või kättesaadav summa ei ole piisav. Tegemist on tehingupõhise järelevalvega, mida rakendatakse konkreetselt lihtsustatud deklaratsioonide ja deklarandi arvestuskannete puhul.

V.2.4.2.2. Uus arvutipõhine transiidisüsteem (NCTS)

Kauba suunamisel liidu transiidiprotseduurile, milles tollideklaratsioone töödeldakse RA artikli 273 lõikes 1 osundatud elektroonilise süsteemi abil, kontrollitakse tollivõla limiiti uue arvutipõhise transiidisüsteemi (NCTS) kaudu, mida tuleks uuendada, nagu sätestatud komisjoni rakendusotsuses (EL) nr 2016/578, millega kehtestatakse tööprogramm liidu tolliseadustiku tarvis. Tollivõla limiidi ja tagatise kontrollimist olukorras, kus NCTS ei ole kättesaadav, vt RA lisast 72-04.

V.2.4.2.3. *Auditi kasutamine*

Muudel kui punktides IV.2.4.2.1 ja IV.2.4.2.2 osutatud juhtudel tagatakse tollivõla limiidi kontrollimine korrapärase ja asjakohase auditi abil (RA artikli 157 lõige 3).

Sedalaadi kontrolli võidakse rakendada järgmistel juhtudel:

- a) liidu transiidiprotseduurile suunatud kauba puhul, mida veetakse meritsi või õhuteed pidi liidu sadamate või liidu lennujaamade vahel, tagatise esitamisel juhul, kui ei kasutata LTS artikli 233 lõike 4 punktis 3 osutatud lihtsustust;
- b) kauba vedamisel raudteel paberipõhise üleminekuaja transiidi puhul, kus ei rakendata uut arvutipõhist transiidisüsteemi;
- c) eriprotseduurile, välja arvatud ajutisele ladustamisele, suunatud kauba puhul;
- d) lubamisel vabasse ringlusse, kui enesehindamine on lubatud (LTS artikkel 185).

Mis on korrapärane ja asjakohane audit:

Tegelikkuses tähendab liidu tolliseadustiku rakendusmääruse artikli 157 lõikes 3 osutatud audit teatavat perioodilist järelevalvet, mille eesmärk on tollivormistus-järgselt kontrollida, kas tagatis oli olemas kogu perioodi vältel, mil see nõutav oli (igal ajal), ning ega ettevõtja ei ületanud tollivõla limiiti **mis tahes hetkel tagatise kasutamise ajal**. Lisaks ettevõtja omanduses olevatele dokumentidele ja süsteemidele võidakse nimetatud kontrolli käigus vajaduse korral tõenditena kasutada ka tollideklaratsioonidele märgitud tagatise andmeid.

Kõnealune audit ei tähenda kontrollimist, kas iga toiminguga seotud konkreetsed summad on nõuetekohaselt määratud (tolliväärtuste määramise kontekstis päritolu, maksumäärad ja teised tegurid) või kas esitatud tagatise vähendamise määr on endiselt õigustatud jne.

Tolliasutuse läbiviidava tollivõla limiidi auditi käigus kontrollitakse kogu teavet, mille ettevõtja on esitanud ja mis on tollile kättesaadav, kuid see võib hõlmata ka ettevõtja valduste või kaubaladude kohapealset kontrollimist.

Tagatistolliasutus peab leidma tasakaalu õigusnormidele vastavuse tagamise ning nii tolli kui ka ettevõtja ajaliste ja rahaliste ressursside kulutamise vahel. Niisiis võetakse tollivõla limiidi auditi käigus ühelt poolt arvesse teiste auditite tulemusi. Teisalt võidakse tollivõla limiidi auditit kombineerida ja koordineerida muude konkreetsete auditeerimistoimingutega (nt erilubade auditiga tollialaseid lihtsustusi kasutava volitatud ettevõtja puhul). Seda tuleks ka asjaomaste ettevõtjate puhul auditeerimistegevuse planeerimisel arvestada. Sellisel viisil saab toll viia läbi täieliku auditi, mis hõlmab kõiki ettevõtja toiminguid.

Korrapärane:

Soovituslik tähtaeg auditeerimistegevuse planeerimisel seoses tollivõla limiidi kontrollimisega on üks aasta (antud ajavahemik on soovitatav tulenevalt tollivõla limiidi kehtestamisest rakendatavast arvuskäigust. Tollivõla limiidi arvutamisel hinnatavaid andmeid kogutakse 12 kuu jooksul - RA artikli 155 lõige 4).

Juhul, kui asutatakse uus ettevõtte või antakse eriprotseduuri luba esmakordselt, mistõttu puuduvad asjaomasel ettevõtjal kogemus ja andmed (nt antakse luba seoses uue tollilaoga), soovatakse teha audit kolme kuu möödudes.

Juhul, kui ettevõtja oma tegevust laiendab (mis võib viia rohkemate toiminguteni), võib see viidata auditi vajadusele (väljaspool jooksvat auditikava).

Asjakohane: auditi ulatus (üldkogum) peaks hõlmama kõiki toiminguid, mida katab esitatud tagatise summa lähtuvalt ettevõtja tehtud arvestuskannetest seoses esitatud deklaratsioonidega, ja protseduuri lõpetamist/järelevalve lõppemist. Asjakohasusega hinnatakse auditi kvaliteeti, lähtudes kogutud tõendite asjakohasusest ja usaldusväärsusest toetamaks järeldust, et tollivõla limiit oli mis tahes hetkel piisav, et katta tollivõla ja vajaduse korral muude maksude summat seoses toimingutega, mille kohta seda tagatist nõuti.

RA artikli 157 lõiget 3 tuleks tõlgendada miinimumnõuetena tollivõla limiidi tollipoolseks kontrollimiseks muudel juhtudel kui need, millele on osundatud RA artikli 157 lõigetes 1 ja 2. Võidakse rakendada ka põhjalikumat kontrolli tehingu-põhisuseni välja, kui liikmesriikide siseriiklikud tavad seda lubavad. Sedalaadi kontrolli võidakse siis lugeda asjakohaseks ja korrapäraseks, nagu osutatud RA artikli 157 lõikes 3.

Toll aga kontrollib tagatise olemasolu ja kehtivust iga kord, kui ettevõtja talle tollideklaratsiooni kaudu tagatise viitenumbri (GRN) esitab (RA artikli 154 lõige 3).

V.2.5. Tollivõla limiidi läbivaatamine

Tagatistolliasutus vaatab tollivõla limiidi läbi omal algatusel või selle isiku taotlusel, kellelt nõutakse tagatise esitamist, ning vajadusel kohandab seda (RA artikli 155 lõige 5).

Antud kontekstis tähendab tollivõla limiidi ülevaatamine tollivõla limiidi väärtuse ajakohastamist.

Kui järelevalve tollivõla limiidi üle on kontrollimine, kas kindlaksmääratud tollivõla limiit on piisav tekkinud või igal ajal tekkida võiva impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa katmiseks, võib tollivõla limiidi ülevaatamist käsitada järelevalvetegevuse tagajärjena.

Tollivõla limiidi ülevaatamisel on tagajärjed tagatise tasemele, mis esitati tollivõla ja muude maksude summa katmiseks, või nimetatud tollivõla limiidi suhtes antud lubadele.

V.2.6. Üldtagatise vähendamise tasemed

V.2.6.1. Tekkinud tollivõlg ja muud maksud

Olemaolev tollivõlg on seotud allpool loetletud tolliprotseduuridega:

(a) vabasse ringlusse lubamine tavapärase tollideklaratsiooni alusel ilma tasumise edasilükkamiseta;

(b) vabasse ringlusse lubamine tavapärase tollideklaratsiooni alusel tasumise edasilükkamisega;

(c) vabasse ringlusse lubamine tollideklaratsiooni alusel, mis on esitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artiklile 166;

(d) vabasse ringlusse lubamine tollideklaratsiooni alusel, mis on esitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artiklile 182;

(e) ajutine import osalise vabastamisega imporditollimaksust;

(f) lõppkasutusprotseduur;

(g) muu tollitoiming.

Ühe või mitme tollitoiminguga, tollideklaratsiooni või tolliprotseduuriga (mis on loetletud RA lisa 32-03 punktis 1b) seoses tekkinud tollivõlale ja muudele maksudele (LTS artikli 95 lõige 3) vastavat tagatise summat võidakse vähendada 30%ni asjaomase tollivõla limiidi osast (RA artikli 158 lõige 2).

Seda vähendamist võimaldatakse taotluse alusel üksnes tollialaseid lihtsustusi kasutavale volitatud ettevõtjale (AEOC). Õigusnormid ei sätesta muid tingimusi, mida tollialaseid lihtsustusi kasutaval volitatud ettevõtjal tuleb täita, et sellest vähendamise tasemest kasu saada.

V.2.6.2. Tollivõlg ja muud tekkida võivad maksud⁶

Võimalik tollivõlg on seotud kauba ajutise ladustamise ja allpool loetletud tolliprotseduuridega:

(a) liidu transiidiprotseduur/ühistransiidiprotseduur;

(b) tolliladustamisprotseduur;

(c) ajutine import täieliku vabastamisega imporditollimaksust;

(d) seestöötlemisprotseduur;

(e) lõppkasutusprotseduur;

(f) muu tollitoiming.

Vastavalt RA artikli 158 lõikele 1 võidakse üldtagatist, mis katab kauba suunamisel ühele või mitmele tollitoimingule (ajutisele ladustamisele ja/või ühele või mitmele tolliprotseduurile), mis on loetletud RA lisa 32-03 punktis 1a, tekkida võivad tollivõlga ja muid makse (LTS artikli 95 punkt 2), vähendada:

- 50%ni tollivõla limiidist: taotleja peab vastama LTS artiklis 95 ja DA artikli 84 lõikes 1 ette nähtud tingimustele;

- 30%ni tollivõla limiidist: taotleja peab vastama LTS artiklis 95 ja DA artikli 84 lõikes 1 ette nähtud tingimustele;

- 0% (tagatisest vabastamine): taotleja peab vastama LTS artiklis 95 ja DA artikli 94 lõikes 3 ette nähtud tingimustele.

Ettevõtja võib taotleda võimalikku tollivõlga ja muid makse katva üldtagatise suuruse vähendamist või selle nõudest loobumist, kui ta vastab DA artikli 84 tingimustele.

⁶ Käesolevad suunised on antud kooskõlas praegu kehtivate õigusnormidega. Käimas on arutelud DA artikli 84 muutmise üle ja käesolevat dokumenti ajakohastatakse vastavalt, kui nimetatud õigusakti muutused jõustuvad.

1) Et hinnata ettevõtjate vastamist **DA artikli 84 lõike 1 punktides a) kuni (e), artikli 84 lõike 2 punktides a kuni f ja artikli 84 lõike 3 punktides a kuni k** ette nähtud tingimustele, peaks toll juhinduma suunistest, mis on esitatud dokumendis "Suunised volitatud ettevõtjatele" (viide TAXUD/B2/047/2011 Rev.6), kuna need tingimused on identsed AEOC staatuse taotlemise kriteeriumite kohaldamise üksikasjadega, nagu sätestatud RA artiklites 25 ja 26. Vastavalt LTS artikli 38 lõikele 5 ei kontrollita uuesti selliseid kriteeriume, mida hinnati AEOC staatuse andmisel. Sellest vaatenurgast lähtuvalt arvestatakse üldiselt, et tollialaseid lihtsustusi kasutatav volitatud ettevõtja (AEOC) vastab DA artikli 84 lõike 1 punktides a kuni e, artikli 84 lõike 2 punktides a kuni f ja artikli 84 lõike 3 punktides a kuni k ette nähtud tingimustele.

2) "Piisavate finantsvahendite" hindamine (DA artikli 84 lõike 1 punkt f, artikli 84 lõike 2 punkt g ja artikli 84 lõike 3 punkt l) tähendab tegelikkuses kontrollimist, kas taotlejal on vajalik finantssuutlikkus tasuta võimalikku tollivõlga ja vajadusel muid makse seoses tollivõla limiidi selle osaga, mida tagatis ei kata.

Selle hindamiseks tuleb tolliasutusel järgida siseriiklikult sätestatud õigusnorme ja korda ning ta võib ettevõtjatelt nõuda järgmiste dokumentide esitamist: viimaste rahavoogude aruanne, bilansiaruanne, kasumi ja kahjumi prognoosid, mille on heaks kiitnud ettevõtte direktorid, partnerid või füüsilisest isikust ettevõtja, krediidikorralduse leping finantseerimis- või krediidasutusega või muud tõendid, mida toll riikliku tava kohaselt asjakohaseks ja aktsepteeritavaks peab.

Piisavate finantsvahendite hindamine võib moodustada osa piisava finantssuutlikkuse hindamisest, mis viiakse läbi AEOC staatuse andmiseks vastavalt RA artikli 26 lõike 1 punktile c. Antud juhul, kui hinnatakse taotlust vähendatud suurusega üldtagatise kasutamiseks või vabastuse saamiseks tagatise esitamise nõudest AEOC volitatud ettevõtjana, peab toll üksnes otsustama, kas ettevõtja finantssuutlikkus õigustab tagatise vähendamist või tagatise esitamise nõudest loobumist, võttes arvesse AEOC staatuse andmise järel läbiviidud kontrollide ja/või kordushindamiste tulemusi. Vajadusel võib toll nõuda tõendavate tõendite ja dokumentide esitamist, et ajakohastada AEOC finantssuutlikkuse varasemate hindamiste tulemusi.

VI. ÜLEMINEKUSÄTTED

Liidu transiit ei kuulu käesoleva peatüki kohaldamisalasse, sest selleks protseduuriks sisaldab olemasolev NCTS toimivat ja tõhusat tagatiste haldamise moodulit.

Üleminekuperioodil, s.o kuni tolliotsuste IT-süsteem on kasutusele võetud, ei sätesta liidu tolliasutuste õigusraamistik ühtegi taotluse vormi üldtagatise esitamise loa saamiseks. Vastavalt DA artikli 2 lõike 5 punktile b ja lõikele 6 (muudetud TDA artikli 55 lõikega 1) võivad liikmesriigid otsustada kohaldada DA A lisas sätestatud andmenõuetele alternatiivseid asjakohaseid nõudeid. Kuid sellised andmenõuded peavad sisaldama vähemalt järgmist:

- loa taotleja/omaniku identifitseerimine (andmeelement 3/2: loa taotleja või omaniku/otsuse taotleja või saaja tunnusandmed või, kui puudub kehtiv taotleja EORI-number, siis andmeelement 3/1: loa taotleja või omaniku/otsuse taotleja või saaja);
- taotluse või loa tüüp (andmeelement 1/1: taotluse/otsuse kooditüüp);
- loa kasutamine ühes või mitmes liikmesriigis (andmeelement 1/4: territoriaalne kehtivus — liit), kui on asjakohane.

VI.1. Määruse nr 2913/1992 (DA artikli 251) tingimuste alusel antud lubade kordushindamine

Vastavalt DA artiklile 251 jäävad määruse (EMÜ) nr 2913/92 alusel antud load, mis kehtivad 1. mail 2016, kehtima kuni kehtivusaja lõpuni või kuni nende uuesti hindamiseni. Kuid vastavalt DA artiklile kohaldatakse **nende lubade kasutuse** suhtes alates maist 2016 liidu tolliseadustiku tingimusi (DA lisa 90).

Kui uus luba üldtagatise esitamiseks antakse selle loa uuesti hindamise tulemusel, et esitada üldtagatis, mis on seotud otsusega lubada tasumise edasilükkamist, kasutades üht nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 226 punktis b või c osutatud protseduurist, antakse uus tasumise edasilükkamise luba automaatselt samal ajal vastavalt LTS artiklile 110 (RA artikli 345 lõige 1). Tegelikult peetakse üldtagatise esitamise loa andmist ja tasumise edasilükkamise otsuste tegemist erinevateks protsessideks (millel on DA A lisas erinevad koodid).

<i>Olukord enne 1/5/2016</i>	<i>Periood 1/5/2016 – 30/4/2019</i>	<i>Alates 1/5/2019</i>
<i>Luba antud enne 1/5/2016 piiramata kehtivusajaga</i>	<i>Vanade eeskirjade, sealhulgas olemasoleva tagatistesüsteemi kohaselt antud luba jääb kehtima, kuigi seda tuleb uuesti hinnata hiljemalt 30/4/2019.</i>	<i>Kordushindamise tulemusel antakse uus luba</i>
<i>Luba antud enne 1/5/2016 ja aegub pärast 1/5/2016, kuid enne 1/5/2019 (konkreetne lõpukuupäev määratakse loaga)</i>	<i>Loa uuendamist käsitatakse uue loana, mis antakse vastavalt uutele üldtagatise nõuetele.</i>	<i>"Uuendatud" luba (kuupäevaga pärast 1/5/2016) jääb kehtima, nagu see oleks antud uute eeskirjade kohaselt.</i>
<i>Luba antud enne 1/5/2016 ja aegub pärast 1/5/2019 (konkreetne lõpukuupäev määratakse loaga)</i>	<i>Vanade eeskirjade, sealhulgas olemasoleva tagatistesüsteemi kohaselt antud luba jääb kehtima, kuigi seda tuleb uuesti hinnata hiljemalt 30/4/2019.</i>	<i>Kordushindamise tulemusel antakse uus luba</i>
<i>Luba antud pärast 1/5/2016, kuid taotlus esitatud enne 1/5/2016</i>	<i>Luba antakse uute üldtagatisele kohaldatavate nõuete kohaselt.</i>	<i>Luba jääb kehtima, nagu see oleks antud uute eeskirjade kohaselt.</i>

VI.2. Praegu kasutatavate käendaja kohustuste asendamine/ajakohastamine

Kui käendaja kohustuse praegune mudel asendatakse RA lisaga 32-03 ja kui isik, kes tagatise esitas, ei soovi muuta tagatise summat ega tagatise vähendamise taset ega tolliprotseduuride ulatust ega riikide loetelu, kus seda tagatist on kasutatud, nõustub käendaja õiguslike viidete asjakohastamisega dokumendis, kui see on asjakohane.

Selleks võib käendaja muuta oma kohustust, tõdedes, et kohustus jääb kehtima alates 1. maist 2016 ja näidates liidu tolliseadustiku uued õigussätted, viidates vajadusel seotud tolliprotseduuridele.

Kui varem võetud kohustused on sama õigusliku jõuga kui RA lisas 32-03 ettenähtud vorm, ei ole nende ajakohastamist või asendamist tarvis.

Tagatistolliasutus peab tagama käendaja kohustuste nõuetekohase ajakohastamise.

Võetud kohustused asendatakse vajaduse korral, kui nõutakse uue tagatise esitamist (vt näidet lisas 3).

Üldtagatise (sealhulgas vähendatud tagatise või tagatisest vabastuse) kasutamise luba tuleb uuesti hinnata vastavalt LTS & DA & RA ettenähtud eeskirjadele ja tingimustele, kui kohustuse ajakohastamine puudutab tagatise kehtivuse tingimusi, näiteks:

- liikmesriiki, kus tagatis kehtib,
- nimetatud tagatisega hõlmatud tolliprotseduure
- kindlaksmääratud tollivõla limiiti⁷, kui võimaliku tollivõla ja muude maksude katmiseks antud tagatise summa vähendamise määr on antud nimetatud loa kaudu ning tollivõla limiidi uus väärtus on kõrgem,
- esitatud tagatise vähendamise taset,
- muid tingimusi, mis võivad mõjutada asjaomase kohustuse õigusjõudu.

VI.3. Teabe säilitamine

Tagatiste haldamissüsteemi kasutusele võtmiseni võivad liikmesriigid kasutada oma olemasolevaid riiklike süsteeme, kuhu nad oma tollivõla limiidi osa kannavad ja seda kontrollivad. See praeguse praktika jätkumine võib olla ka paberipõhine protseduur (kooskõlas ÜDA artikliga 7).

Kõik andmed ja täiendav teave, millele otsuse tegemisel tugineti, tuleb pädeval tolliasutusel säilitada vähemalt kolm aastat pärast asjaomase otsuse kehtivuse lõpukuupäeva.

VI.4. Teabevahetus

VI.4.1 Teabevahendid – välja arvatud elektroonilised andmetöõtlustehnikad

Et vahetada tagatise puuduvat teavet, mis avaldavad mõju rohkem kui ühes liikmesriigis selleks kavandatud elektrooniliste süsteemide puudust arvestades, tuleb rakendada üleminekumeetmeid tagamaks, et selline vahetus võib aset leida.

Üldtagatise esitamise loa andmise osas liikmesriikide vaheliste konsultatsioonide käigus vahetatud teave moodustab osa otsuse tegemise protsessist. Vastavalt ÜDA artikli 3 lõikele 1 tagab toll kuni kuupäevani, millal võetakse kasutusele tolliotsuste süsteem, teabe vahetamise ja salvestamise vahendite kättesaadavuse, et tagada RA artikli 14 kohaselt toimuvad konsultatsioonid.

⁷ See kehtib ka juhul, kui tagatist ei ole esitatud - tagatisest vabastamine.

GUM-süsteemi kasutuselevõtmiseni tuleb kõigil liikmesriikidel kasutada elektronposti, et vahetada tagatise puudutavat teavet (tagatiste kasutamise ja kontrollimise raamistikus).

Et piirata sellise teabe avaldamist ning et määrata erinevates liikmesriikides kindlad kontaktpunktid, määrab iga liikmesriik selleks otstarbeks ühe kontaktpunkti. Mõte on selles, et igal liikmesriigil oleks ainulaadne kontaktpunkt kõnealuse teabe vahetamiseks erinevate liikmesriikidega, milles asjaomane ettevõtja soovib tagatist kasutada. Liikmesriigid edastavad ÜDA artikli 3 lõike 2 kohaselt määratud kontaktpunktide kontaktandmed komisjonile ning seejärel komisjon kontaktpunktide nimekirja kättesaadavaks oma veebisaidil.

Pädevad asutused võivad protseduuri pidajale väljastada sertifikaadi (sarnane üldtagatise sertifikaadiga TC31, mida kasutatakse transiidi puhul –RA lisa 72-04).

VI.4.2. Vahetatavad andmed

Kuni GUM-süsteemi kasutuselevõtmise kuupäevani täpsustab isik, kellelt tagatise esitamist nõutakse, üldtagatise esitamise taotluses tollivõla limiidi jaotumise liikmesriikide vahel, milles ta alustab toiminguid erinevate kaupadega, välja arvatud kauba, mis on suunatud transiidiprotseduurile, mida peab hõlmama asjaomane tagatis.

Järgnevat teavet peaksid vahetama tolliasutused, pidades silmas kavandatud tollivõla limiidi heakskiitmist⁸:

- a) taotluse kuupäev;
 - b) kavandatud tollivõla limiidi üksikasjalik jaotus, mis peaks kehtima asjaomastes liikmesriikides;
 - c) otsuse andmed ja viitenumber taotluse alusel;
 - d) Soodsa otsuse puhul käendaja kohustuse tunnusnumber ning eraldatud tagatiste viitenumbrid (GRN) ja juurdepääsukoodid;
Üleminekuperioodi ajal on igal liikmesriigil lubatud oma tollivõla limiidi osadele eraldada konkreetset tagatise viitenumbrid kooskõlas praegu kehtiva tollivõla limiidi registreerimise ja kontrollimise tavaga. Iga liikmesriigi tollivõla limiidi osale, mida tuleb kontrollida vastavalt RA artiklile, eraldatud tagatise viitenumbri struktuur peaks vastama DA A lisa ja RA õigussätetega ettenähtud miinimum-nõuetele. Igas olukorras tuleks rohkem kui ühes liikmesriigis kasutatavat tagatist puudutavas teabevahetuses kasutada kordumatut viitenumbrit, s.o käendaja kohustuse tunnusnumbrit.
- Liikmesriigis, kus puudub IT-rakendus tagatiste haldamiseks, võib olla lubatud paberipõhine protseduur, mis võib sarnaneda transiidi puhul kohaldatava talitluspidevuse protseduuriga. Selleks võivad tagatistolliasutusele ettevõtja poolt väljastatud dokumendid olla rakendusakti lisa 72-04 VI ja VII jaotises osundatud vormis.
- e) Määratud esindaja või kättetoimetamise aadressi andmed liikmesriigis, kus tagatist võidakse kasutada;

⁸ See vahetatavate andmete nimekiri ei ole ammendav.

f) Kavatsuse korral langetada ebasoodne otsus teave võimalusest esitada oma seisukoht, taotleja vastus ja konsulteeritud liikmesriigi seisukoht. Ebasoodne otsus võib olla osaline, s.o puudutada tollivõla limiidi osa, mille kohta heakskiitu ei antud.

VI.5. Konsulteerimisprotseduur

Et saada luba üldtagatise esitamiseks, tuleb ettevõtjal taotluses koos tollivõla limiidiga, mis tuleb kindlaks määrata vastavalt RA artiklile 155, näidata, millises liikmesriigis ja milliseks protseduuriks ta kavatseb tagatist kasutada.

Selle teabe põhjal käivitab tagatistolliasutus konsulteerimisprotseduuri asjaomaste liikmesriikide kontaktpunktidega, et saavutada vastastikune kokkulepe ja vajaduse korral tollivõla limiidi heakskiidetud jaotamine.

Kui kaks erinevat liikmesriiki annavad sama üldtagatise esitamise loa raamistikus eriprotseduurideks erineva loa, tuleb taotleja näidata tollivõla limiit iga eriprotseduuri loa kohta (mõlemaid lube hõlmab sama üldtagatis). Sellisel juhul peavad toimuma konsultatsioonid tollivõla limiidi jaotamisele vastavalt TDA artiklile 8.

Juhul, kui mitu erineva kauba, kuid sama eriprotseduuri loaga seotud toimingut algatatakse erinevas liikmesriigis, kus üldtagatis kehtib, hõlmavad tollivõla limiidi konsultatsioonid selle jaotamist asjaomaste liikmesriikide vahel.

Kui rohkem kui ühes liikmesriigis (tollivõlg võib tekkida erinevates liikmesriikides) kehtivat üldtagatist nõutakse seoses eriprotseduuride lubadega, mille andis sama liikmesriik, kes vastutab üldtagatise esitamist puudutava otsuse eest, ei ole tollivõla limiidi jaotamist tarvis (kauba suunamine eriprotseduurile ja protseduuri lõpetamine toimub samas liikmesriigis).

Tollivõla limiidi jaotamist liikmesriikide vahel ei ole samuti vaja, kui toimingud, mida hõlmab üks üldtagatis, mida võidakse kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis, algatatakse vaid ühes asjaomas liikmesriigis (nt kui kaup suunatakse protseduurile ühes liikmesriigis ja protseduur lõpetatakse teises liikmesriigis kauba liikumise järel).

Sellest hoolimata peaks nende liikmesriikide vaheline konsulteerimine toimuma üldtagatise lubamise teiste tingimuste (nt muude maksude summa) osas.

Kui tollivõlg tekib teises liikmesriigis kui see, milles tagatis esitati, kohaldatakse tollivõla ja vajadusel muude maksude sissenõudmise suhtes RA artiklit 165 (tolliasiutuste vastastikune abi).

Tolliasiutuste vaheliste konsultatsioonide tähtaegade suhtes kohaldatakse üldtingimusi (LTS artikli 22 lõige 3, RA artikkel 14)⁹.

Otsuse tegemise tähtaeg on LTS artikli 22 lõike 3 kohaselt 120 päeva alates taotluse aktsepteerimise kuupäevast. Konsultatsioonide pidamise taotlus tuleks saata koheselt pärast taotluse aktsepteerimist. Konsulteeritav liikmesriik peaks esitama oma arvamuse osundatud aja jooksul. Pädev asutus võib seda tähtaega teatud tingimustel pikendada. Kui konsulteeritav liikmesriik ei vasta konsulteerimiseks ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse konsulteerimise all olnud tingimused ja kriteeriumid täidetuks (positiivset vastust käsitatakse

⁹ Lisateavet saab tolliotsuste haldamise suunisdokumendist.

konsulteeritava liikmesriigi poolt, kes kannab positiivse vastuse rahalist vastutust selle osa suhtes, mille osas konsultatsioon peeti) vastavalt RA artikli 14 lõikele 3.

Oluline märkus:

2. oktoobril 2017 alustab tööd tolliotsuste süsteem 22 loa suhtes, mis kuuluvad nimetatud süsteemi reguleerimisalasse. Üldtagatise esitamise lubades näidatakse üksnes tollivõla limiidi üldsumma (1x korduvus).

Siiski tuleks TDA artiklit 8 kohaldada, kuni GUM-süsteem on kasutusele võetud (komisjoni 17. detsembri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2016/341). Selles olukorras näidatakse tollivõla limiidi jaotumist puudutav nõutav teave vabal tekstiväljal andmerühmas "tollivõla limiit" (DE VI/5). Kuid tasub märkida, et nimetatud limiidi jaotust ei töötle tolliotsuste haldussüsteem automaatselt, vaid see eeldab tolliametnike käsitsi sekkumist. Sellegi poolest tagatakse taotlejale, et täidetakse TDA artiklis sätestatud kohustust.

Näide:

Taani tolliasutus on andnud ühtse loa seestöötlemiseks ja tagatis on esitatud üldtagatisena. Seestöötlemise luba on seotud kauba impordiga Norrast Taani ja asjaomane Taani äriühing saadab kauba töötlemiseks Saksamaa tehasesse. Seejärel saadetakse töödeldud kaup tagasi Taani äriühingu lattu Taanis, et see Norrasse reeksportida. Kogu kaup imporditakse ja reeksportitakse Taani kaudu ja kaupa ei ole Saksamaal deklareeritud. Tollivõla limiit on kaks miljonit Taani krooni.

Selles konkreetsetes olukorras ei ole tarvis tollivõla limiiti Taani ja Saksamaa vahel jaotada, kuna seestöötlemise loa annavad Taani ametivõimud ning kauba suunamine seestöötlemisele ja protseduuri lõpetamine toimub ka Taanis. Seetõttu ei pea Taani ja Saksamaa ametivõimud üldtagatise esitamise loa andmise asjus konsultatsioone pidama ja tollivõla limiidi kontrollimine on seega Taani tolliasutuse vastutus. Kuid Saksamaaga tuleb konsulteerida seestöötlemise loa kavandi osas vastavalt LTS RA artiklile 260. Kavandatud, sealhulgas Saksamaal asetleidvate toimingute üksikasjad tuleb märkida loa kavandi lahtrisse 9. Tuleb esitada ka teave teiste asjaomaste ettevõtjate kohta. Eriprotseduuride suuniste kohaselt peab kauba liikumine Saksamaale toimuma seestöötlemise loa kaudu ja antud olukorras puudub vajadus esitada selleks toiminguks eraldi tagatist. Võidakse soovitada, et teabevahetus toimuks mõlema liikmesriigi tolliasutuste vahel seoses kauba jõudmisega seestöötlemise rajatisse ja töödeldud toodete lähetamisega Taani tollilattu eesmärgiga protseduur lõpetada, välja arvatud juhul, kui tolliprotseduuri kokkuvõte on tollikontrolliks piisav (vt LTS RA artiklit 265).

VI.5.1. Tollivõla limiidi jaotamise heakskiitmine

Et tagada sujuv tolliprotsess teises liikmesriigis, soovitatakse elektronposti teel teavitada asjaomaseid kontaktpunkte, et pidada konsultatsioone loa kavandi osas üldtagatise esitamisel ja tollivõla limiidi jaotamise heakskiitmise asjus.

VI.5.2. Kavandatud tollivõla limiidi jaotamise tagasilükkamine

Kui konsulteeritav liikmesriik ei nõustu kavandatud tollivõla limiidi osaga, teavitab ta sellest koheselt liikmesriiki, kes võttis vastu üldtagatise esitamise loa taotluse, esitades põhjused, mille tõttu ta kavandatud tollivõla limiidi jaotuse tagasi lükkab.

Enne otsuse tegemist, mis mõjutaks taotlejalt negatiivselt, esitab taotluse liikmesriigi toll põhjused, millele tuginedes kavatseb toll oma otsuse teha, taotlejale, kellele antakse võimalus väljendada oma seisukohta ettenähtud tähtaja jooksul alates kuupäevast, mil taotleja kõnealuse teate kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks (LTS artikli 22 lõige 6 ning RA artiklid 8 ja 9).

Enne otsuse tegemist peetakse liikmesriikide vahel täiendavad konsultatsioonid. Selle tähtaja möödudes teavitatakse taotlejat sobivas vormis tehtud otsusest.

Teha saab ka otsust, mis välistab tollivõla limiidi osa, mille osas kokkuleppe ei jõutud. Konsulteeritava liikmesriigi negatiivne arvamus on otsustuspädevale liikmesriigile siduv, kuna viimane peab kaasama otsusesse ka negatiivse arvamuse.

Igal isikul on õigus esitada kaebus kõigi tolli otsuste suhtes, mis on seotud tollialaste õigusaktide kohaldamisega ning puudutavad kõnealust isikut otseselt ja isiklikult (LTS artikkel 44). Õigus esitada kaebus on igal isikul, kes on taotlenud, et toll teeks otsuse, ja ole oma taotluse alusel LTS artikli 22 lõikes 3 ettenähtud tähtaja jooksul otsust saanud.

VI.6. Tollivõla limiidi kontrollimine üleminekuperioodil

Liidu tolliseadustiku artikli 89 lõige 6 kohustab tolli tagatist kontrollima ja seda tuleb teha ka üleminekuperioodil.

Kuni GUM-süsteemi kasutuselevõtmise kuupäevani, on ÜDA artiklis 8 sätestatud alternatiiv, et tolliasutused saaksid austada LTS artikli 89 lõikes 6 ette nähtud tagatiste kontrollimise kohustust.

Liikmesriik kontrollib oma tollivõla limiidi osa vastavalt RA artikli 157 sätetele. Iga liikmesriik võib kohaldada olemasolevat praktilist/riiklikku korda, et täita tollivõla limiidi kontrollimise kohustust.

Siiski tagab isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist, et tollivõla limiit on piisav, et katta impordi- või eksporditollimaksu ja muid kauba impordi või ekspordiga seoses tasumisele kuuluvaid makse, kui asjaomane tagatis neid hõlmab. Juhul, kui tal on andmeid, et tollivõla limiit ei ole enam kõigi toimingute katmiseks piisav, teavitab nimetatud isik sellest koheselt tagatistolliasutust.

VII. LISAD

Lisa 1. Konkreetsed andmenõuded¹⁰ seoses üldtagatise esitamise, sealhulgas võimaliku vähendamise või vabastamise taotluse ja loaga (DA A lisa - VI jaotis)

Nr	Nõutavad andmeelemendid	Taotlus	Luba
----	-------------------------	---------	------

¹⁰ Teisi andmeelemente, mida nõutakse seoses üldtagatise taotluse ja loaga, vt DA A lisa I jaotise 1. peatükist.

1.	Tollimaksu- ja muude maksude summa Märkige kõrgeim tollimaksu- ja muude maksude summa, mida on viimase 12 kuu jooksul ühe saadetise suhtes kohaldatud. Kui selline teave ei ole kättesaadav, märkige tõenäoline suurim tollimaksu- ja muude maksude summa, mida järgneva 12 kuu jooksul ühe saadetise suhtes kohaldatakse.	Jah	Ei
2.	Kauba tolliprotseduurile suunamise ja tolliprotseduuri lõpetamise vaheline keskmine ajavahemik Märkige kauba tolliprotseduurile suunamise ja tolliprotseduuri lõpetamise vaheline keskmine ajavahemik, lähtudes viimasest 12-kuulisest perioodist. See teave esitatakse ainult juhul, kui kauba eriprotseduurile suunamiseks kasutatakse üldtagatist.	Jah	Ei
3.	Tagatise tase Märkige, kas olemasoleva tollivõla ja vajaduse korral muude maksude katmiseks ette nähtud tagatis moodustab 100% või 30% tollivõla limiidi vastavast osast ja/või kas potentsiaalsete tollivõlgade ja vajaduse korral muude maksude katmiseks ette nähtud tagatis moodustab 100%, 50%, 30% või 0% tollivõla limiidi vastavast osast. Luba andev tolliasutus võib esitada märkusi, kui see on asjakohane.	Jah	Jah
4.	Tagatise vorm Märkige, milline on tagatise vorm. Kui tagatis on esitatud kohustuse vormis, märkige käendaja täisnimi ja aadress. Kui tagatis kehtib mitmes liikmesriigis, märkige käendaja muus liikmesriigis tegutsevate esindajate täisnimi ja aadress.	Jah - taotlejale vaba- tahtlik	Ei
5.	Tollivõla limiit Esitage teave tollivõla limiidi kohta, mis katab kõik taotleja toimingud, deklaratsioonid või protseduurid vastavalt LTS artikli 89 lõikele 5. Kui otsustuspäeva tolliasutuse kehtestatud tollivõla limiit erineb taotluses märgitud limiidist, põhjendage lahknevust.	Jah	Jah
6.	Tasumise tähtaeg Kui üldtagatis on esitatud kauba vabasse ringlusse või lõppkasutusse lubamisel tasutava impordi- või eksporditollimaksu katmiseks, märkige, kas tagatisega kaetakse tavapärane maksetähtaeg, s.o kuni 10 päeva pärast tollivõla teatamist võlgnikule vastavalt liidu tolliseadustiku artiklile 108.	Jah	Jah

DA A lisa, I jaotis – teisteks taotlusteks ja lubadeks vajalikud tagatise viited (andmeelemendid)

1. **Asjaomase loa seoses esitatud tagatise viitenumber.**

2. **Tagatise summa** (üksiktagatise summa või üldtagatise puhul tollivõla limiidi osaga samaväärne summa, mis seotud eriloaga ajutiseks ladustamiseks või eriprotseduuriks).

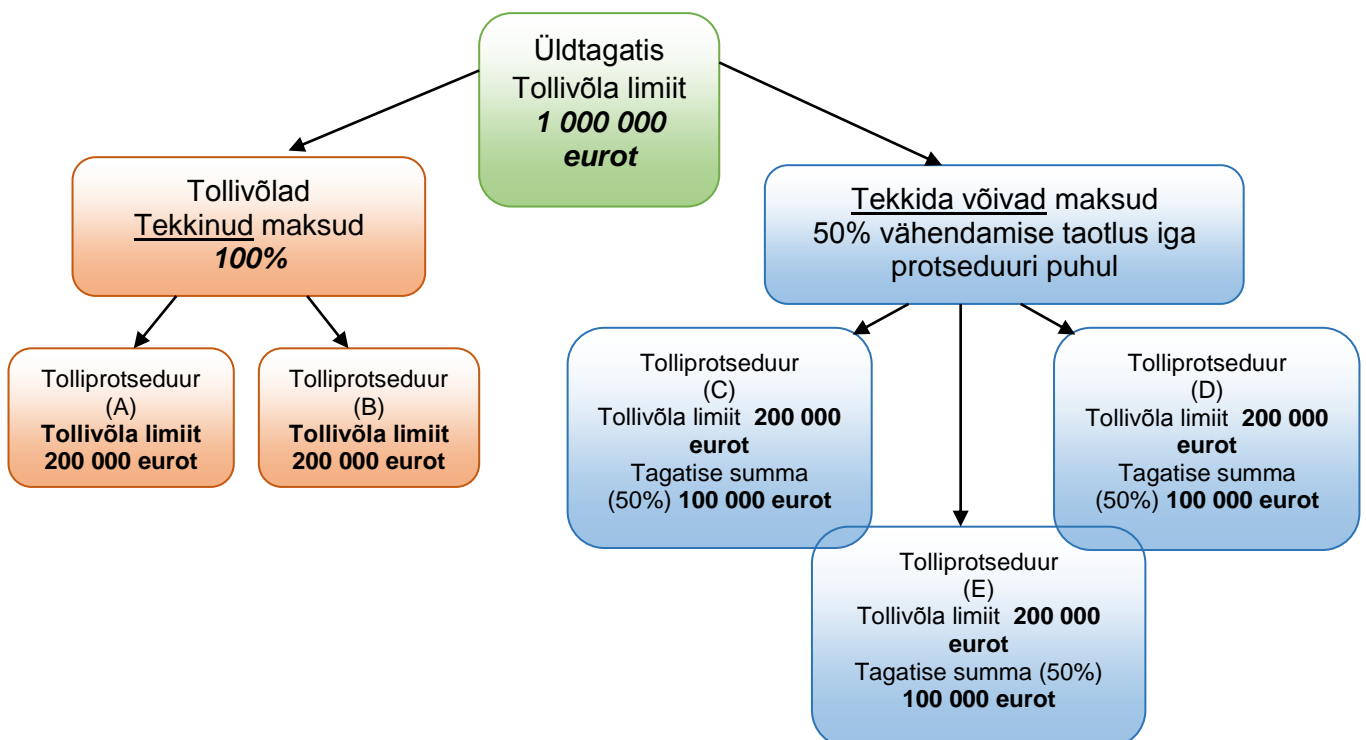
Taotlused ja otsused, mis nõuavad tagatistega seotud andmeelemente

1. Tasumisele kuuluva tollimaksusumma tasumise edasilükkamise taotlus ja luba, kui see luba ei ole antud üheainsa toimingu jaoks (LTS artikkel 110/VII jaotis)
2. Ajutise ladustamise rajatiste pidamise taotlus ja luba (LTS artikkel 148/IX jaotis)
3. Seestöötlemisprotseduuri kasutamise taotlus ja luba (LTS artikli 211 lõike 1 punkt a/XVII jaotis)
4. Välistöötlemisprotseduuri kasutamise luba ja taotlus (LTS artikli 211 lõike 1 punkt a/XVIII jaotis)
5. Lõppkasutusprotseduuri kasutamise luba ja taotlus (LTS artikli 211 lõike 1 punkt a)
6. Ajutise impordi protseduuri kasutamise taotlus või luba (LTS artikli 211 lõike 1 punkt a)
7. Taotlus ja luba ladustamisrajatiste pidamiseks kauba tolliladustamise eesmärgil (LTS artikli 211 lõike 1 punkt b)

Lisa 2. Näide üldtagatise summa arvutamisest koos võimaliku tagatise summa

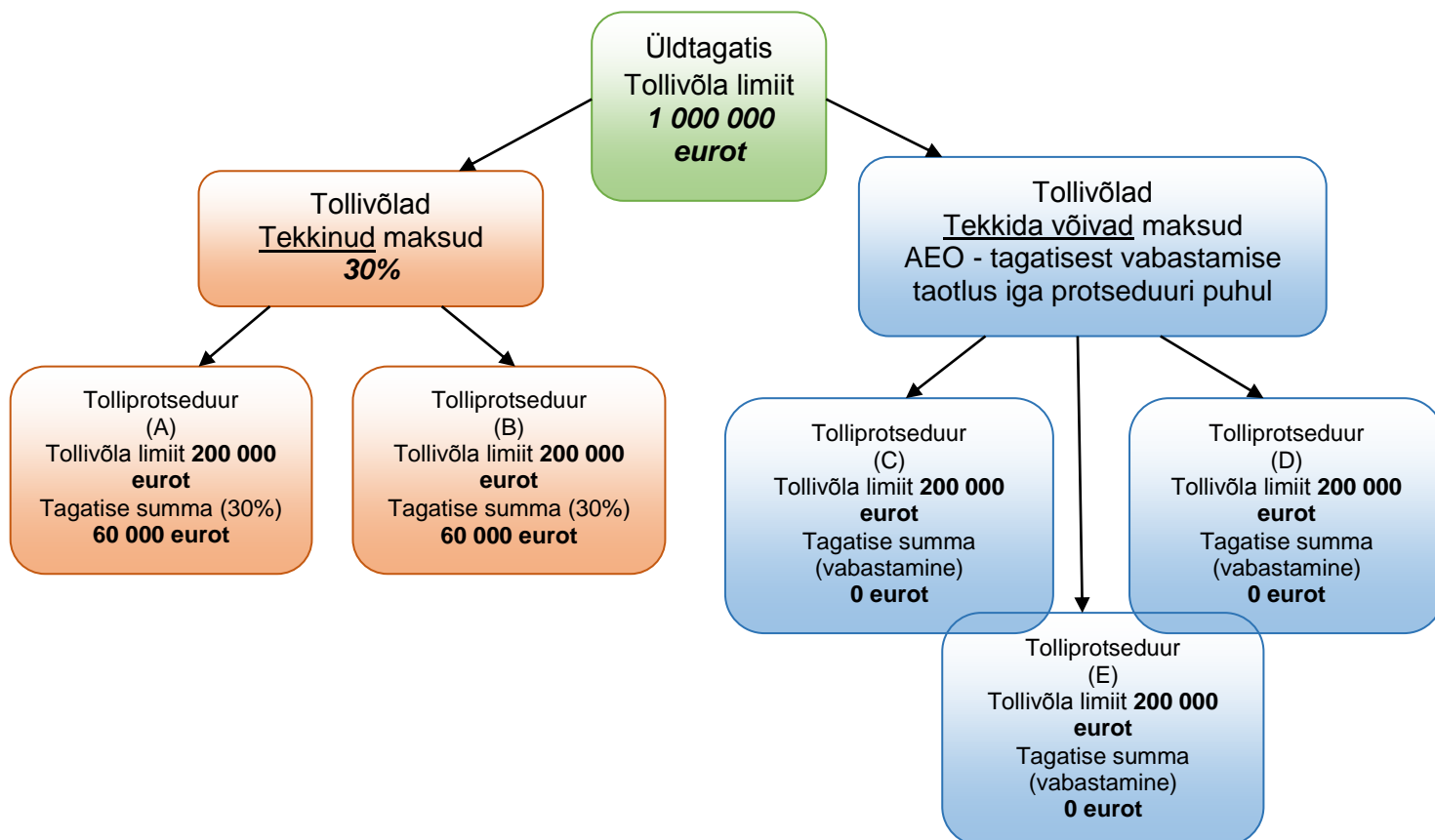
Tollivõla kogulimiit on 1 000 000 eurot, mis jaotub järgmiselt: protseduuriks (A) 200 000 eurot, protseduuriks (B) 200 000 eurot, protseduuriks (C) 200 000 eurot, protseduuriks (D) 200 000 eurot ja protseduuriks (E) 200 000 eurot.

i) Tollialaseid lihtsustusi mittekasutav volitamata ettevõtja (mitte-AEOC):

Ettevõtja esitatava tagatise tegelik summa võib antud juhul olla **700 000 eurot**, kui antakse luba 50%liseks vähendamiseks kindlaksmääratud tollivõla limiidini.

ii) Tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja (AEOC):

Ettevõtja esitatava tagatise tegelik summa võib antud juhul olla **120 000 eurot**, kui loobutakse tagatise esitamise nõudest kindlaksmääratud tollivõla limiidini.

Lisa 3. Näited olukordadest, kus tagatiste asendamist võidakse nõuda ühise/liidu transiidiprotseduuri raames

Komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 lisas 44c loetletud riskikaup:

Transiidiprotseduuri raames kaob komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 lisas 44c loetletud suurema pettuseohuga kauba (riskikauba) kontseptsioon 1. maist 2016, mis avaldab mõju tagatistele. Kuna ei tehta vahet riski- ja mitte-riskikauba vahel, võib üks üldtagatis hõlpsamalt hõlmata igat liiki kaupa ja tagatisest vabastustki saab anda kaubale, mida loeti eespool nimetatud lisas 44c riskikaubaks, kui on tõendatud LTS DA artiklis 94 ette nähtud tingimuste täitmine.

- Kui on üksainus luba üldtagatise kasutamiseks ja kaks käendaja kohustust (üks "tavapärasele" kaubale ja teine "riskikaubale"), tuleb pädeval tolliasutusel luba uuesti hinnata ja käendaja võtab uue kohutuse, mis katab kõiki kaupu. Võidakse nõuda tollivõla limiidi ümberarvutamist, sest uus tagatis katab ka "riskikaupa".

Loa uuesti hindamiseni võib jätkata olemasoleva loa kasutamist koos (vanade) käendaja kohustustega tingimusel, et nimetatud kohustustel on sama õiguslik jõud, nagu sätestatud liidu tolliseadustikuga seotud õigusaktides. Liiatigi on võimalik paluda käendajal väljastada uus kohustus "tavapärase" kauba suhtes RA lisa 32-03 esitatud dokumendi alusel, et katta mõlemale vanale kohustusele vastav kogusumma.

- Kahe eraldi loa korral (üks "tavapärasele" kaubale ja üks "riskikaubale") tuleb pädeval tolliasutusel uuesti hinnata üldtagatise kasutamise luba, mis on seotud "tavapärase" kaubaga (et katta kogu kaupa), ja tühistada "riskikaubaga" seotud üldtagatise kasutamise luba. Võidakse nõuda tollivõla limiidi ümberarvutamist, sest uus tagatis katab ka (vana) riskikaupa.

Loa uuesti hindamiseni võib jätkata olemasolevate üldtagatise lubade kasutamist nii "tavapärase" kui "riskikauba" suhtes koos vanade käendaja kohustustega tingimusel, et neil kohustustel on sama õiguslik jõud, nagu sätestatud liidu tolliseadustikuga seotud õigusaktides. Liiatigi on võimalik paluda käendajal väljastada uus kohustus "tavapärase" kauba suhtes RA lisa 32-03 esitatud dokumendi alusel, et katta vana kohustuse summa riskikauba kohta.

RA lisa 74-04:

RA lisa 72-04 kohaselt on TC31 (üldtagatise sertifikaat) ja TC33 (tagatisest vabastamise sertifikaat) sertifikaate muudetud ja need tuleb asendada 1. maist 2016. Et neid dokumente kasutatakse väga harvadel juhtudel (talitluspidevuse protseduuris), ei ole ette nähtud üleminekuperioodi vanade sertifikaadimudelite hoidmiseks pärast 1. maid 2016. Vastavalt DA artiklile 251 ei ole toll kohustatud asjaomaseid lube uuesti hindama enne 1. maid 2016. Et kõnealused sertifikaadid väljastatakse olemasolevate lubade tõenditena ning et RA lisa 74-04 ette nähtud muudatused on väikesed, siis võidakse nende sertifikaatide kasutamist jätkata pärast 1. maid 2016, kui need ei avalda mõju tagatisele endale ega selle õiguslikule väärtusele (jõule). Vajadusel soovitatakse tollil ajakohastada neid käendaja kohustusi, mis on esitatud seoses olemasoleva TC31 sertifikaadiga. Need sertifikaadid kehtivad 2 aastat ja neid on võimalik pikendada järgnevalt 2 aastaks. Kui vana mudel asendatakse uuega (ja vanad kogutakse kokku), tuleb tollil märkida sama kehtivuse kuupäev kui vanadel dokumentidel.